ANY XLV — 10 CENTIMS — Núm. 15,532

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES
PASSEIG DE GRACIA, 34, BAIXOS.—TELEF 1451-A.

BARCELONA, dijous, 16 de novembre de 1922

TALLERS D'IMPREMTA
CARRER DE BARBARA, 11 i 13.—TELEF. 1916

EDITORIAL

El miting de La Bisbal

Suposem que al miting celebrat el darrer diumenge a La Bisbal hi assistia un espectador assabentat dels corrents actuals del catalanisme, peró desconeixedor dels homes que sostenen les diverses tendències. Aquest espectador imaginari sap que existeix una tendència regionalista, favorable a la col.laboració ministerial espanyola, partidària de l'autonomia de Catalunya dins l'Estat espanyol i de l'ús dels medis legals per a arribar a assolir l'autonomia. Sap també que hi ha una altra tendència que sosté el dret incondicionat de Catalunya a la plenitud de la seva sobirania nacional, enemiga de les col.laboracions espanyoles i decidida a valer-se de tots els medis moralment lícits per a l'assoliment de la llibertat catalana.

L'espectador imaginari del míting de La Bisbal arriba puntualment al lloc on se celebra l'acte, s'asseu en els primers rengles de cadires i es disposa a escoltar amb la màxima atenció els discursos dels oradors. Al cap de poca estona d'haver començat el miting, el nostre personatge escolta frases i afirmacions que li aclareixen, al seu entendre, a quina de les dues tendències pertanyen els homes que estan parlant. Un orador diu: "El nostre moviment reivindicador no s'atura ja, i l'onada arrabassarà fins els fonaments de l'obra centralista." Un altre orador declara: "Es d'esperar que un dia el poble català dirà "quos ego": aquí soc jo, i em proclamo la llibertat que no se m'ha volgut atorgar... Si ens trobem amb les solucions de caràcter pacífic tancades, caldrà pensar en totes les altres possibilitats. Per a aquest cas cal preparar la nostra joventut." Ve un altre orador i diu al seu torn: "A mida que vaig posant anys em sento impulsat per sentiments més radicals per a assolir les nostres reivindicacions. Més que una acció de Catalunya enfora, cal una acció de Catalunya endins." Parla el darrer orador i diu aquestes paraules: "No espero que en la nova actuació del Parlament s'obtingui cap resultat per a Catalunya... Vosaltres, joves, enfortiu-vos físicament i intel.lectual per a millor servir la pàtria en tot moment."

Aquestes frases de radicalisme catalanista eren acollides amb fortes ovacions. Davant les frases i davant les ovacions, l'espectador imaginari es convenç que el míting està organitzat pels elements radicals del catalanisme i que els oradors són homes assenyalats d'aquesta tendència. A la sortida, comunica les seves impressions a un amic; i aquest, aleshores, li explica que aquells oradors pertanyen a la Lliga Regionalista, que un d'ells ha estat ministre del rei d'Espanya, i que no és impossible que ho torni a ésser ni que ho sigui algun dels seus companys. I heu's aquí que el nostre home no s'ho vol creure i atribueix les afirmacions del seu amic a mòbils humorístics.

Verament, el míting de La Bisbal fou, per les idees que s'hi exposaren, un acte que podríem anomenar d'"Acció Catalana". Si les idees radicals manifestades en aquesta ocasió i en ocasions anteriors pels homes de la Lliga signifiquessin el desengany definitiu de llurs il.lusions espanyolistes, nosaltres seríem els primers a felicitar-los i a felicitar el poble de Catalunya per aqueixa conversió. Peró si, com ha succeit altres vegades, els radicalismes van intercalats amb actes d'autèntic regionalisme, d'acatament dinàstic i de col.laboració madrilenya, nosaltres i tots els catalans tindrem el dret de qualificar amb duresa el procediment de jugar damunt la taula política amb dos jocs de cartes diferents.

NOTES D'ITALIA

Agudització del problema nacionalista de Sardenya

Mitjà novembre.

La Sardenya demana la independència i la demana d'una manera violenta. Aquesta és la darrera sorpresa dels italians i sobretot la darrera sorpresa dels feixistes. Com que la qüestió és sobradament interessant, sobretot per nosaltres, nacionalistes catalans que no podem defugir cap experiència nacionalista estrangera, li donarem la importància que té, encara que aquesta importància vingui mutilada per les fulles oficials italianes.

El nacionalisme sard, no és pas d'ara. El moviment, que avui és francament separatista nasqué articulat amb els altres moviments regionalistes de la Itàlia peninsular. El regionalisme italià, la descentralització administrativa te pocs mantenidors aquí, peró són de qualitat. Això, es comprèn. L'unitarisme és un fet simplista, primari, admirable per a tota mena d'intel.ligències. La varietat en canvi és un fet complex, viu, contrari a la simetria — i de simetria viuen tots els primaris del món — que requereix per ésser captat una sensibilitat més aviat treballada. A Itàlia hi ha encara vagament difuminat el record del "risorgimento", a cada cantonada hi ha una estatua dels homes que feren la tercera Itàlia, i l'unitarisme es corona aquí amb una paraula màgica: Roma.

El regionalisme sard ha precipitat més ràpidament que els altres moviments peninsulars perquè: primer, la Sardenya és una illa; segon, perquè ha estat especialment abandonada per l'Estat central, perquè sobre Sardenya hi ha una llarga tradició de política picaresca. La creació a Sardenya d'un partit separatista és del temps de les darreres eleccions legislatives. Llavors es creà el "Partit Sard d'Acció", que portà a Roma quatre diputats nacionalistes, els senyors Lusu, Mestino, Cao i Orano. El senyor Orano, peró, davant l'aire insurreccional que ha pres el moviment s'ha retirat.

Aquests quatre diputats arribats a la Cambra hagueren de prendre una posició i no trobant, com no trobaren, més que antipaties — sobretot de la part feixista i liberal del Parlament — la seva obra fou nulla al Parlament i per contrast feconda per la Sardenya. Els directors del moviment es situaren contra el feixisme i contra la monarquia. Contra el feixisme perquè és el partit essencialment unitari; contra la monarquia, per tàctica. L'últim Congrés del Partit Sard d'Acció que tingué lloc a Nuoro el mes passat es desenrotllà en una atmósfera de nerviosisme excepcional.

Coincideix la concentració feixista de Nàpols amb una greu agudització del problema. El diari dels autonomistes sards "La Voce Republicana" escriu llavors contra Mussolini i contra el feixisme els més violents panflets que he llegit mai, en aquests darrers mesos, a Itàlia. El feixisme —escriví "La Voce Republicana" — nombrós per la "vigliacheria" de molts italians, temerari per la covardia dels governants, pagat, salvaguardat, armat per l'industrialisme metalúrgic septentrional, surt animat a la conquista de la Itàlia meridional, de la nostra Itàlia. L'arma desesperada de la siderúrgia entén renovar amb la concentració de Nàpols aquella cadena de servilisme polític i económic que nosaltres volem decididament trencar." I l'article acabava: "Devem mostrar a Itàlia com sap combat i vèncer un poble que te una fe que crema, una voluntat i una capacitat de sacrifici: Concentrem les nostres forces per acceptar, encara que sigui demà la nostra batalla".

Vinguda la marxa sobre Roma, el Partit Sard d'Acció es posà malgrat el seu republicanisme, al costat del govern i el diputat Lussu, leader del moviment, prengué una posició francament contrària al feixisme i a la monarquia. Vinguda la negativa del Rei a firmar l'estat de setge que proposava el ministeri Facta i per tant convertit el Rei en primer feixista i canviada totalment la decoració de la marxa sobre Roma, no per ço canvia la Directiva del Partit Sard el qual intensifica l'acció separatista. El que ha passat a Sardenya del 28 de novembre ençà ningú ho sap, només els que ho han vist. El govern diu que no ha passat res. El "Corrière della Sera" d'avui, 11 de novembre, diu que un dels fets més greus que s'han produit ha estat el dia 4 a Sassari. Els feixistes en tal dia — diu el silenciós i assenyat "Corrière" — estriparen al Palau Municipal la bandera sarda, la qual es coloca, en dies de festa assenyalada a l'exterior del Palau, entre la bandera italiana i la de la ciutat. Els altres episodis de violència que s'han produit — diu el diari amb aquell aire filosófic i escèptic que tenen les fulles italianes quan parlen d'aquestes coses esdevingudes tan naturals es limiten a algunes mutues garrotades i a algun tret disparat a l'aire.

De fet res més se sap. "Il Popolo d'Itàlia"" amenaça avui amb represàlies als diaris que recolliran infundis sobre el moviment sard. El feixista Finzi, sots-secretari al ministeri de l'Interior, confirma unes paraules de Mussolini segons les quals el govern reprimirà amb tota la seva força tot intent insurreccional a Sardenya. No hi ha encara prous elements per a afirmar si la detenció dels directors del moviment nacionalista és un infundi o una realitat. El moviment pot quedar momentàniament ofegat, peró el probable és que doni llargues sorpreses.

JOSEP PLA

CARNET DE LES LLETRES

Un discurs presidencial

El poeta Joan Alcover ha presidit enguany els Jocs Florals de Girona. El seu discurs, pronunciat davant un públic nombrós, no era del to habitual en aquesta mena de festes. No era cap apologia irreflexiva ni cap passatemps líric, ans al contrari: hi havia en les paraules de l'Alcover una gran actitud crítica.

En el seu discurs — publicat ja en diaris i revistes — l'il.lustre poeta formula els seus dubtes i les seves condemnacions. Senyala "la fador d'una poètica neutra, d'escassa coloració geogràfica i personal" i una indiferència injustificada devés la producció del vuitcents. Constata com a hores d'ara no es troben enlloc del món noms equivalents als dels gran poetes dels segles passats. Denuncia l'obscuritat i l'inconsistència d'alguns i "el contagi d'una pseudo-poesia fimfàtica, exangüe, flatulenta, pobre de substància, de forma i d'harmonia". Sosté la solidesa de l'obra d'En Verdaguer. Demana, finalment, que "el magisteri crític sigui exercit a consciència" entre nosaltres. Joan Alcover en el seu discurs no fa altra cosa sinó exercir aquest magisteri crític a que la seva glória l'enlaira. Ningú com l'apassionat i pur autor de les "Elegies" per a donar un cop d'ull sever al panorama de les nostres lletres.

Exercir el magisteri crític! —A consciència, peró. Cal ésser, en els moments actuals en què el moviment literari català agafa forams inconfusibles, més exigent i més desapassionat que mai. Tothom coincideix en demanar que tota l'autoritat sigui acumulada en la funció del crític. Tothom, peró singularment les joventuts, les mateixes joventuts que rellegeixen Verdaguer amb un experit nou i que volen una poesia amarada del nostre paisatge i arrelada en la terra i el poble.

Es significativa la coincidència entre el poeta de Mallorca i les últimes promocions de la Catalunya estricta. Proclama un fort corrent i fa pressentir una victòria.

SHIP-BOY

* * *

Demà donarà a l'Ateneu Barcelonés, una important conferència el poeta francés André Breton. El seu parlament està anunciat amb aquest títol: Caractères de l'évolution moderne et ce qui en participe". Els comentaris d'André Breton s'estrendran damunt del món de la pintura i de la poesia de darrera hora. La obra d'Aurico de Duchamps, de Max Wnzl, de Man Ray, de Picabra i de Pau Picasso, serà analitzada i vista per l'ull vibrant del poeta il.lustre.

Així com els noms d'Apollinaire, Aragon, Baron, Huelsenbeck Tarry, Reverdy, Rimbaund, Soupault, etc., la llur importància en els moments actuals de la poesia, els nous corrents i les noves tendèneies, seran comentats, per Breton, i dits al nostre públic, sempre interessat ja una mica familiar amb totes aquestes coses.

...André Breton és director de la revista "Literature" és un dels joves representants de l'avant-garde que més rellev i més interés tenen avui dia a la capital francesa. Ha publicat "Mont de Piéte" (poemes) 1918. Les Champs magnetiques" (1919) i les obres de Teatre, "Si vous plait" (1920), "Vous m'oubliérez" (1920), "Les pas perdus" (1922). Des d'aquestes columnes li donem la benvinguda i desitgem que la seva conferència sigui un gran èxit dins el món de les nostres lletres.

ENQUESTA A L'ENTORN DELS JOCS FLORALS

L'escriptor J. M. Capdevila *ha respost així a la nostra enquesta:*

"L'hivern passat, la Comissió d'Educació General, paral.lelament a un projecte de "Federació de Música", redactà un projecte de reforma dels Jocs Florals de Catalunya—fora els de Barcelona, bellament tradicionals, i que no caldria millorar-los sinó potser amb l'addició de premis anàlegs al premi Jastenrath.

A hores d'ara la Federació d'Associacions de Música ja sabeu com estén els seus concerts a Catalunya amb els millors executors d'Europa. El projecte de reforma dels Jocs, en canvi, fou ajornat. Espera el moment de la represa.

Les seves línies generals eren aquestes:

Els pobles o ciutats on fos celebrada la festa literaria s'aplegarien de dos en dos o de tres en tres. Cada agrupació celebraria una festa literària anyal. Pel lloc de celebració de la festa s'alternarien les ciutats agrupades. Exemple: Si hi agués una agrupació a Girona, Olot i Figueres, un any hi hauria Jocs a Girona, un any a Olot i un any a Figueres.

A cada festa es concediria un premi a la millor obra literària publicada durant els dos darrers anys o bé inèdita. Aquest premi fora com una subvenció a l'obra premiada, i mai seria menor de 500 pessetes.

A cada localitat hi hauria un Cos d'Adjunts. Els socis Adjunts pagarien una quota, i tindrien dret a un exemplar de les obres premiades en els certàmens de llur agrupació i a l'assistència a totes les festes de Catalunya sotmeses a aqueixa reglamentació. La Junta del Coc d'Adjunts organitzaria la festa.

Els Jurats dels Jocs serien nomenats d'entre els membres d'un Jurat permanent el qual els nomenaria per a cada certamen

Els membres del primer Jurat Permanent els designaria la Comissió d'Educació General; els nous membres podrien ingressar-hi o bé per admissió unànime o bé havent obtingut un cert nombre de vegades el premi dels Jocs Florals.

Els avantatjes d'aquest projecte, el qual potser ja sigui aprovat enguany, no són difícils de deduir".

El poeta Jaume Maurici, *de Figueres, ha dit:*

"Voleu dir que val la pena de parlar-ne? No crec pas en la moralització dels Jocs Florals; no crec tampoc en llur eficàcia. Jo també dono el vot a favor de llur desaparició, els podríem deixar tal com són. No sóc pas partidari de trencar les vocacions de tantes capelletes constituides al voltant dels Jocs Florals de vila o barriada, cínica il.lusió de molts testa-blancs i de força cap-verds".

Converses filològiques

Si se'ns hagués ocorregut d'advertir, en alguna d'aquestes converses, que *combatir* (que es diu algun cop en lloc de *combatre*) és una forma dolenta, segurament hauríem desistit de fer-ho pensant que molts trobarien inoportú que ens entretinguéssim encara a combatre una forma que tothom que escriu en català (així almenys ho pensàvem), sap prou bé que és inacceptable. I, no gens menys, en un dels números darrers d'una important publicació catalana, on hauria de dir "no és prou lícit de combatre-la", llegim "no és prou lícit combatir-la"! Es, fins a cert punt, excusable que un home de ciència que ha fet seguament la seva cultura en espanyol i que continua probablement llegint molt més en espanyol que en la nostra llengua, incorri, novell escriptor català, en un castellanisme com *combatir;* peró no és perdonable que els que confeccionen una revista seriosa deixin passar una falta tan greu. Quan es publiquen articles de col.laboradors que no saben prou el català, caldria revisar-los curosament abans de donar-los a la imprenta (revisió que tots sabem bé prou que no es pot confiar als nostres actuals correctors de proves!). Certes publicacions tenen l'obligació de sortir en un català correcte, i és vergonyós de constatar-hi disbarats com *combatir* i d'altres, si possible, més grans encara.

P. FABRA

LES RELACIONS FRANCO-ANGLESES

UNA RECAIGUDA

Els temperaments massa optimistes s'havien fet la il.lusió que n'hi havia prou amb la caiguda de Mr. Lloyd George per a restablir los bones relacions franco-britàniques i per a refer l'acord entre París i Londres. Pocs dies ha durat aquesta il.lusió. El mateix problema que féu arribar al seu màximum la tivantor franco-britànica en els darrers dies del ministeri Lloyd George, ha estat causa d'una recaiguda en el desacord temps ha existent entre les dues grans potències occidentals.

I és que davant la qüestió de l'Orient próxim, Mr. Bonar Law ha cambiat els métodes aspres de Mr. Lloyd George, peró no ha renunciat a la defensa del punt de mira anglès. Això ha portat la present crisi, més greu encara que les anteriors, perquè en aquesta no hi ha barreja d'incompatibilitats personals, ans bé és deguda enterament a la incompatibilitat d'interessos i d'orientacions.

El Govern de Londres no ha volgut anar a la Conferència de Lausana sense abans haver establert un acord previ amb els Governs de París i de Roma; i havent arribat la data fixada per a l'obriment d'aqueixa Conferència sense que l'acord desitjat hagués vingut, Anglaterra ha demanat un ajornament, anunciant que en cas contrari no prendia part en la Conferència diplomàtica. M. Poincaré, que s'havia resistit, per raons diverses, a l'ajornament, cedí a última hora en la qüestió de la data, la qual ha estat fixada per al dia 20 d'aquest mes.

L'ajornament de la Conferència ha disminuit la tivantor entre els dos Governs, tivantor que s'havia fet extraordinariament inquietant. Peró la qüestió fonamental segueix en peu, i el xoc amenaça produir-se al capdavall, puix que per ara no s'han avingut els Governs de l'Entente per a celebrar abans del dia 20 la reunió prèvia que estableixi un programa comú per als treballs de Lausana. El Govern anglès, els membres del qual es troben retinguts a llur país per les eleccions legislatives, demanen que els representants dels altres Governs es trasladin a Londres. Peró ni Poincaré ni Mussolini han accedit al prec, al.legant motius d'ordre interior per a no deixar en aquest moment els respectius països.

D'aquí ve que sigui encara dubtosa la celebració de la Conferència en la data novament fixada. Mentrestant, des de Constantinoble donen el crit d'alarma davant els greus perills que veuen en l'ajornament de les negociacions de pau. El ha una forta angoixa a Occident i a Orient davant la incertitud de l'hora. A la diplomàcia occidental se li han escapat de les mans les regnes de la qüestió turca.

A. ROVIRA I VIRGILI

LA TASCA DE LA S. DE N.

La missió del doctor Norman White sobre les epidemies a Orient

Ginebra, 15.—El doctor Norman White, membre de l'Organització d'Higiene de la Societat de Nacions, ha sortit cap a Orient per tal de realitzar una enquesta en els ports on més malalties epidèmiques existeixin, sobretot respecte de les epidèmies d'importància internacional, com son el còlera i la pesta.

Va també autoritzat per a examinar el paper que representen com propagadors d'epidèmia els vaixells destinats al transports d'emigrants i alguns que ho son de mercaderies i per últim informar a l'Organització d'Higiene en el que es refereix a les quarantenes, llur aplicació i l'estat dels llatzarets.

El doctor Norman té, a més a més, plens poders per adoptar a l'Extrem Orient totes les mesures que judiqui oportunes, sempre d'acord amb els membres asiàtics de la Societat de Nacions, però fent-los comprendre que l'estat sanitari d'aquesta part del món no pot deixar indiferents les demés regions.

Aquesta enquesta contribuirà al desenrotllament de les mesures internacionals preventives per a l'esdevenidor.

Demés el doctor Norman ha enviat ja un informe perquè sigui tingut en compte en els acords que s'adoptin pel Congrés de la Creu Roja que se celebrarà el 29 de l'actual a la ciutat de Bangkok (Siam), referent a les distintes ordres del dia que han de discutir-se.

Després aquest doctor visitarà deu o dotze ports de la India, Indoxina, Xina i Japó, havent rebut oferiments de tots els Governs interessats en el sentit de prestar-li tota l'ajuda necessària per al major èxit de les seves investigacions.—Havas.

LA CONVENCIO DEL TRAFIC DE DONES I NENS

Ginebra, 15.—El Govern anglès acaba de comunicar a la secretaria de la Societat de Nacions que s'adhereix, en nom de la colònia britànica de la Guiana i illes Fidji, a la Convenció de les nacions sobre del tràfic de dones i nens acordada a la segona assemblea de la Societat de Nacions.—Havas.

L'AUXILI ALS INTEL.LECTUALS AUSTRIACS

Ginebra, 15.—La Comissió de cooperació intel.lectual de la Societat de Nacions acaba de dirigir a les Universitats, Acadèmies Societats docents de tots els països una crida a favor dela treballadora intel.lectuals austríacs i de la vida intel.lectual a Austria, crida que es conseqüència de la resolució que aquella Comissió adoptà el primer d'agost de l'any actual, quan celebrà la seva primera reunió.—Havas.

EL PRESIDENT DE LETONIA

Riga, 15.—El senyor Tsxekesta ha estat nomenat president de la República de Letònia.—Ràdio.

LA VAGA DE LA FAM — LA GERMANA DE MACH SWINEY EN GREU ESTAT

Dublin, 15.—Les dones detingudes a la presó de Monjois han publicat una manifesta participant que la germana del Batlle de Cork, que fa en aquesta presó la vaga de la fam, es troba en greu estat.—Ràdio.

Full de dietari

Un pis més

Barcelona, no fa gaires anys, en qüestió d'habitatges era Xauxa, literalment. Per setanta cinc pessetes, un home hi podia llogar un pis esbarjós, amb un bon carrer al davant i un bon sol al darrera. D'aquesta felicitat poc eren els barcelonins que se n'adonaven. Peró aquesta felicitat ja no existeix, i ara si que ens en adonem tots.

Alguns es feien la il.lusió que acabada la guerra, les grans ciutats atapeides tornarien a buidar-se i recomençaria una època de pisos a bon preu i com aquell que diu, fets a gust del llogater. Peró també ha calgut desar aquesta il.lusió dolcíssima.

No és que en absolut manquin pisos per llogar, no. Anant pel carrer albiren amb relativa freqüència el paperet que els anuncia. Tanmateix no val la pena d'atançar-se a la porteria per a demanar el preu. Amb un cop d'ull ja sabeu que no és a l'abast de la vostra fortuna. Per una terrible fatalitat que no arriba a ésser misteriosa, només troben pisos de trescentes pessetes per amunt.

Adés l'Ajuntament ha volgut preocupar-se d'aquest problema i ha acordat que les cases de Barcelona puguin alsar un altre pis. Encantats. La mesura ens sembla excel.lent i mai haviem comprès per quins set sous a carrers amples com la Diagonal o a places espaioses com la de Catalunya no es permetia la construcció d'edificis de 40 ó 50 metres d'alsada. Les ciutats han de creixer una estona horitzontalment i una altra estona verticalment. Els grata-cels tal vegada commemorgeixen el nostre cor alimentat i sobre al.limentat de reminiscències gregues, peró són una fórmula que més o menys han d'acceptar totes les ciutats populoses.

L'Ajuntament ha pres un bon acord... Solament temo que no remediarà gens ni mica la nostra infinita enyorança del pis a bon preu—no parlo ja del pis angèlic de quinze duros—parlo simplement del pis de cent cinquanta a duescentes pessetes. Previ g amb pena que totes les mansardes que s'aniran construint sota la protecció del nou règim ens seran ofertes a un preu inaccessible!

CARLES SOLDEVILA

FINANCES I COMERÇ

SESSIO DE BORSA
del 15 novembre de 1922

BORSI MATI

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Interior	70'85			70'85
Nords	68'70	68'70	68'60	68'60
Alacants	68'60	68'65	68'60	68'65
Andalusos	57'15			57'15
Colonials	65'00			65'00

BORSA TARDA

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	68'70	68'80	68'70	68'70
Alacants	68'60	68'85	68'60	68'75
Andalusos	57'20			57'20
Colonials	64'85	65'00	64'85	65'00
Càceres	34'05			34'05

Cotització oficial de la Borsa de Barcelona

Dia 15 de novembre de 1922

DEUTES DE L'ESTAT

Deute Interior 4 0/0 F	70'55
» Exterior 4 % F	80'50
» Amort. 4 % E	
» Amort. 5 % F	96
Obs. Tr. v/. 1 Juliol 1922 S. A.	
» » » S. B.	
» » 4 Jener 1924 S. A.	
» » » » B.	102'35
» » 4 febrer » S. A.	102'15
» » » » B.	102'05

AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS

Deute municipal E. 1903	78'50
1904	78'50
1905	78'50
1906 Ser. A.	
1906 Ser. B	78'75
1906 Ser. C	
1907 Ser. D	
1910 Ser. D	77'75
1911 Ser. B	
1911 Ser. E	
1912 Ser. F	72'75
1913 Ser. B	
1916 Ser. B	
1917 Ser. B	77'35
1918 Ser. B	77'75
1919 Ser. B	
1920 Ser. B	77'25
1921	96'85
Deute Ensanche E.º 1899 4 1/2	
» » » 1907	80
» » » 1913	85
Bons Reforma » 1908	89'75
Dipt.º Barna, Emprést. 6.000.000 p.	78'05
» » » 5.000.000	
» » » 13.000.000	
Mancomunitat Catalana E.º 1914	
» » E.º 1919	79'50
Caixa Crédit Comunal	
Obligs. Port Barna. 4 1/2	89'25

OBLIGACIONS

Nords 1.ª Ser. nacionalitzades	61
» 2.ª Ser. »	58'85
» 3.ª Ser. »	
» 4.ª Ser. »	53
» 5.ª Ser. »	
Especials Pamplona	59'65
Prioritat Barna.	64'25
Segòvia Medina	58
Andalusos 1.ª Ser.	
» 2.ª Ser.	
Alms. València Tarrag. 4 0/0	75'50
» Adhs.	63'50
M. S. A. » 1.ª	58'15
» » » 2.ª	65
» » » 3.ª	
» » » Ser. A.	
» » » » B	
» » » » C	69'25
» » » » D	
» » » » E	75'35
» » » » F	64'50
Franças 1864	56
» 1878	54
C.º Gral. Tramvies 4 0/0	
» » » 5 0/0	
Ferrocarrils de Catalunya	—
Companyia General Ferrols, Catalana	96'50
Companyia Barcelonesa Electricitat	
Aigües de Barcelona 4 0/0	
Catalana Gas i Electr. Ser. E.	79'75
» » » » F.	79'50
Energia Elèctrica de Catal.ª 5 0/0	
» » » 4 0/0	86'75
Societat Productora Forces Motrius	83'25
Companyia General Tabacs Filipines	

ACCIONS COMPTAT

Catalana Gas Electricitat	
Canal d'Urgell	
Esperya Industrial	
Stat. Gral. Telèfons.	
» Peninsular idem	
E.º Americà d'Electricitat	181'50

DIVISES ESTRANGERES

Francs, 43'50.	
Bitll. suissos, 120'70.	
Idem belgues, 40'40.	
Lliures, 99'28.	
Lires, 20'10.	
Dòlars, 6'57.	
Marcs, 0'15.	
Corones, 0'6150.	

BORSI NIT

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nord	68'70	68'70	68'65	68'7
Alacants	68'70	68'75	68'70	68'75
Càceres	34'15			34'15

BORSA DE MADRID

Interior comptat, 70'80.
Idem fi de mes, 00.
Amortitzable 4 per 100, 90.
Idem 5 per 100, 96.
Exterior, 86'40.
Banc d'Espanya, 582.
Idem Espanyol de Crèdit, 139.
Idem Riu de la Plata, 232.
Idem Hispano-Americà, 000.
Tabacs, 248.
Sucreres preferents, 57'25.
Idem ordinàries, 00.
Cèdules, 88'25.
Nords, 343.
Alacants, 000.
Franes, 43'30.
Lliures, 29'37.

PARIS TANCA

Canvis sobre Londres, 66'84.
Idem Bèlgica, 93'10.
Idem Espanya, 228'50.
Idem Holanda, 588.
Idem Itàlia, 68'40.
Idem Nova York, 14'95.
Idem Portugal, inc.
Idem Suècia, 40'075.
Idem Suissa, 275.
Idem Argentina, inc.
Idem Brasil, inc.
Idem Grècia, inc.
Idem Noruega, 277'50.
Idem Dinamarca, 30'350.
Idem Berlin, 0'90.
Idem Viena, 0'02.
Praga, 47'75.
Rebut amb retràs.

DESPRES TANCA

Lliures, 66'65 dem.
Pessetes, 228 dem.
Lires, 68'90 dem.
Dòlars, 14'90 dem.
Franes suissos, 273 dem.
Marcs, 0'205 dem.
Corones, 0'02 dem.

LONDRES — TANCA

Cèdules argentines, 41.
Exterior, 76.
França, 67'05.
Nova York, 416'75.
Espanya, 23'30.
Suissa, 21'22.
Holanda, 11'38.
Itàlia, 97.
Suècia, 16'54.
Portugal, 250.
Argentina, 41.
Montevideu, 43'50.
Xile, 36.
Berlin, 325.
Copenhaguen, 201'50.
Yokohama, 24'87.
Bèlgica, 72'10.
Noruega, 24'30.

SOLER I TORRA GERMANS
Banquers
BITLLETS

Francesos, 43 per 100.
Anglesos, 29'25 pessetes.
Italians, 29 per 100.
Belgues, 40'10 per 100.
Suissos, 120'25 per 100.
Portuguesos, 0'30 pessetes.
Alemanys, 0'13 per 100.
Austríaces, 0'02 per 100.
Holandesos, 2'45 pessetes.
Suècia, 1'65 pessetes.
Noruega, 1'09 pessetes.
Dinamarca, 1'20 pessetes.
Rumania, 4 per 100.
Argentins, 2'28 pessetes.
Estats Units, 6'48 pessetes.
Canadà, 6'15 pessetes.
Argentins, 2'28 pessetes.
Uruguais, 4'90 pessetes.
Xilens, 0'30 pessetes.
Brasilers, 0'60 pessetes.
Bolivians, 1'25 pessetes.
Peruans, 20 pessetes.
Paraguais, 0'10 pessetes.
Japonesos, 2'80 pessetes.
Argelins, 42 per 100.
Egipte, 29'25 pessetes.
Filipines, 2'55 pessetes.

OR

Alfons, 126 per 100.
Onces, 195'50 per 100.
4 i 2 duros, 125'50 per 100.
1 duro, 125'50 per 100.
Isabel, 129'50 per 100.
Francs, 128'50 per 100.
Lliures, 31'50 pessetes.
Dòlars, 6'6 pessetes.
Plata, 6'18 pessetes.
Mexicà nou, 127'50 per 100.
Venezuela, 124'50 per 100.
Marcs, 150 per 100.

Mercat de Llotja

FARINES

	Ptes.
Gran força	78
Menys »	76
Blanca extra	66
Corrent	63
Superfina superior	60 i 61
» corrent	59 i 60

Vagons arribats: Nord, 16.
» » Alacant, 2.

CEREALS

EE. UU. groc	28	28'50
	Comptat	Termini
Blat de moro (Plata vell).		
» » » nou	27	28

	Ptes.
Civada Extremadura,	35
» roja	34
Ordi	36
Faves Prat	47
» València	47
Pevons Marroca	43
» Jerez fins	49
Veces de Sevilla	56
» Vera	
Escaiola Sevilla	43
Mill Estranger	
» Comarca	
Herts	
Titus	

Tots aquests preus són per 100 quilos i per mercaderia sobre carro.

Garrofa negra	35
» Matafera	32
» Portugal	
» Roja	32
» Ibiza	28
» Mallorca	28

DESPULLES

	Ptes.
Farines número 4	27
Segones	23
Terceres	18
Quartas	17

Preus per saca de 60 quilos.

	Rals
Menut,	16
Segonet	15 1/2
Segó	14 1/2

Vagons arribats: Nord, 2 d'ordi,
» » Alacant, 1 d'ordi i 1 de civada.

ARROS

Bomba Floret,	114
» núm. 19,	105
» » 30,	105
Benlloch 0,	53
Selecte,	58
Matisat,	50

MONGETES

Amonquilins,	67
Coco pais,	
Prat noves,	75
Mallorca,	
Pitet València,	62

Vagons arribats: Nord, 12.
» » Alacant, 22.

CIGRONS

Sanc núm. 31,	120
Jerez » 1,	130
» » 2,	110
» » 3,	114
Pelete,	69

Vagons arribats: Nord, 1 de blat.
» » Alacant, 26 »

Foment del Treball Nacional

El Foment del Treball Nacional ha dirigit una comunicació al Exm. Sr. Cònsol General de Xile amb motiu de la recent catàstrofe que ha assolat aquell país.

Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona

En la sessió celebrada ahir a la tarda, sota la presidència de don Joaquim Cabot i Rovira, la Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat acordà dirigir al senyor vicepresident de la República de Xile un cablegrama expressant-li el vin sentiment de dolor que ha produït a la Corporació i als elements que representa la desoladora catàstrofe que acaba de flagel·lar aquella nació, filla d'Espanya, i ha obert una subscripció per a contribuir a reparar en la mesura possible les incalculables misèries i desgràcies que aquell terrible terratrèmol ha produït.

A les oficines de la susdita Corporació, de 10 a 12 del matí i de 4 a 7 de la tarda dels dies feiners es rebran donatius amb destí a la dita subscripció.

NOU CATALUNYA
Montera, 7.—MADRID
Mòdiques pensions per a viatjants i famílies.

LLET condensada "El Pagés"
Per a evitar i guarir la Sífilis
del DOCTOR SERRALLACH. Llibreries i autor, Pelayo, núm. 40.

En Jaume Rial i Tarrés

morí cristianament el dia 1 de novembre de 1922

A. C. S.

La seva esposa Joana Rocabruna, nebodes afillades Mercè i Joaquima Rial i Trenchs, germà Josep, germans polítics Joan Blanqué, Josep Ponces, Cristina i Carme Rocabruna i Rosa Crusats, nebots, nebots polítics, cosins, parents tots (presents i absents), "La Mancomunitat de Fabricants de teixits de cotó i ses barreges" i les cases comercials "Successor de J. Sala Mirapeix", "Trullols i Canela" i "Puyol i Martos, S. C.", en recordar a llurs amics i coneguts tan dolorosa pèrdua els preguen tinguin present en ses oracions l'ànima del finat i se serveixin assistir a les misses que per l'etern descans de la mateixa se celebraran demà, divendres, dia 27 del corrent, de 10 a 12 del matí, a l'església de la Casa Provincial de Caritat, o bé als funerals que el mateix dia i per igual intenció es resaran a l'església parroquial de la vila de Prats de Llusannés pel qual favor els quedaran eternament reconeguts. Per respecte a la santetat del temple el dol es dona per despedit

No s'invita particularment

GASETA LOCAL

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 15 de novembre de 1922.

Hores d'observació: 7, 13, 18

Barómetre a 0º i al nivell de la mar, 764'5; 763'0; 767'9.

Termómetre sec, 9'6; 14'7; 13'1.

Termómetre humit, 8'2; 12'3; 11'3.

Humitat (centèsimes de saturació), 80; 74; 80.

Direcció del vent, calma; SSE.; ESE.

Velocitat del vent en metres per segon, 0; 2; 2.

Estat del cel, quasi serè; núvolós; quasi tapat.

Classe de núvols, stratus; cirrus-cúmulus; stratus-cúmulus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima, 15'1.

Mínima, 9'0.

Mínima sensa de terra, 6'0.

Oscil·lació termomètrica, 8'1. Temperatura mitja, 13'0.

Precipitació aquosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data, 0'0 milímetres.

Recorregut del vent en igual temps, 148 quilómetres.

Observacions particulars, boira.

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Barcelona: Dues pessetes al mes. Provincies, 7'50 pessetes tres mesos; 15 els sis idem; 30 un any.

Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

Havent-se de celebrar a Barcelona durant els dies de la Fira de Mostres, 17 a 28 de març de 1923, el primer Congrés de Cambres de Comerç Hispano-Americanes, organitzat amb caràcter permanent pel Govern espanyol; la Fira de Mostres ha nomenat representant a Amèrica el doctor N'Antoni de P. Aleu, el qual ha nomenat delegacions a l'Argentina, Uruguay, Paraguay, Brasil i Xile. Els treballs d'aquestes delegacions estaran concentrats a les oficines, carrer de Garay, 1684, Buenos Aires.

ESTUFES petroli, gas, carbó, brasers, calorífers, etc. Gran assortit. Llorens germans. Rambla de les Flors, 30.

Organitzada pel fundador de l'Entitat benèfica (legalment constituïda "Banca Social de Previsió i Estalvi" dintre d'aquesta mateixa setmana sortirà a la llum per tot Catalunya, la solució de l'enutjós problema de la vivenda barata.

MONTAÑA
Vi negre 0'75 amp. litre
Cellers ARNO & MARISTANY

Ha estat adreçat a l'Exm. senyor ministre del Treball, Comerç i Indústria, el següent telegrama: "Secció permanent Organització i Treball Centre Autonomista Dependents Comerç Indústria reiteren demanda que règim treball empleats afectes serveis públics vingui regulat per l'actual Comissió mixta del Treball. Ensems protestem enèrgica-ment de les traves que dificulten prompte aplicació sancions dictades esmentada Corporació contra infractors dels seus acords especialment el relatiu a la jornada de treball. Preguem influeixi s'activin embargs contra detallistes que no fan efectives les multes imposades per incompliment jornada vuit hores. Declinem sobre aqueixos anarquiçants responsabilitats actitudes extremistes que dependència comercial pugui adoptar de persistir en voler tornar entera en el camí reformes socials."

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia té daneant de 5 a 2/4 de 8 i dinar a l'americana de 9 a 11.

AVIS ALS FRANCESOS. — Les Français nés du 1.er Janvier au 31 Décembre 1903, en résidence dans cette circonscription consulaire (provinces de Barcelone, Gérone, Lérida, Tarragone, Saragosse et Baléares) sont invités à se présenter en à se faire connaître d'extrême urgence au Consulat Général de France à Barcelone, 20, Plaça de Catalunya, en vue de leur inscription sur les tableaux de recensement de la classe 1923.

Cet avis concerne également les indigénes originaires de l'Algérie, musulmans ou israélites non naturalisés, qui sont nés pendant l'année 1903.

Les intéressés qui ne se conformeraient pas à cet avis s'exposeraient à être déclarés "Bon Absent".

SANTASUSANA Maquines cosir i de fer mitja, agulles i peces. CARME, 40.

El próxim dissabte, dia 18 del que som, a les nou de la nit, al saló de les Cases Consistorials d'Olot, i presidit per les autoritat i diferents entitats i amb assistència del Consell d'Administració de la important entitat Sindicat Emisor de Catalunya, Societat Anonima, carrer de la Princesa, 14, de Barcelona, tindrà lloc el sorteig dels premis que dita Societat té establerts per a fomentar l'estalvi amb destí a l'adquisició de Cases Barates.

Sangrá Tel. 1472 A. Estal, 11 Canyeras

Es fa avinent als socis del Centre Provincial de Lleyda que avui, 16, a les deu de la vetlla, se celebrarà junta general en son estatge, Aribau, 21.

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Gran assortit en corbates

El passat diumenge, data 5 del corrent, la Afició Artística celebrà un solemne concert amb motiu de la inauguració del seu nou estatge social, Ronda Sant Pau, números 77 i 79.

Pastilles Laxants Prats
Són el millor purgant

En l'última sessió celebrada pel Consell Directiu de la Cooperativa de Periodistes per a la contsrucció de Cases Baratas foren nomenats per a constituir el cos mèdic gratuit per als socis de l'entitat i llurs famílies, els doctors especialistes següents:

Doctor Baró de Bonet (paris), En Climent Selvas (malalties de la dona), En Joan Casasayas (malalties dels ulls), doctor Capella (metge dentista), En Gervasi Coll (medicina general), doctor Sojo (coll, nas i orelles), En Josep M. Peyri (veneri, sífilis i malalties de la pell), En Josep M. Calicó (aparell respiratori), En Belarmí Rodríguez Arias (sistema nerviós) i doctor Sloart (medicina i cirurgia del paidor).

El Consell acordà el més expressiu vot de gràcies als citats facultatius pel seu altruista oferiment.

Actualment el Consell Directiu de la Cooperativa està gestionant el poder comptar amb un complet cos farmacèutic a base dels oferiments que en el seu dia féu el doctor En Jaume Homs Pallàs.

CARTUJANO
Vi blanc, 0'85 amp. lit.
Cellers ARNO & MARISTANY

El prop passat diumenge tingué lloc la reunió general extraordinària dels socis del Ateneu d'Alumnes Interns de la Casa de Caritat per a procedir a l'elecció de nova junta, elegint-se els senyors Viver, Armengou i Codina pels càrrecs de President, Vicepresident y Secretari respectivament.

Al mateix temps s'anuncià, per dintre de poc, la publicació del programa detallat dels cursets pràctics que donaran els senyors metges de la Casa.

La Pinacotoca
Entrada lliure
Exposició de reputats artistes i altres objectes d'art propis per a presents.
Corts Catalanes, 654

La Guarda Urbana ha fet, durant el mes d'octubre, 4.801 serveis.

PARAIGUES CLAPES
Ferran, 14, casa

El vinent diumenge, dia 19 del l'actual, a dos quarts d'onze del matí, se celebrarà a l'Associació d'Agents d'Assegurances, Plaça de Sta. Anna, 8 bis, segon, l'acte de constituir la seva "Caixa d'Auxilis", al qual efecte tindrà lloc una junta general dels associats adherits a la dita Caixa, per a procedir al nomenament de la Comissió Directiva que l'haurà de regir.

El propvinent dissabte, a les deu del vespre, el diputat secretari de la Mancomunitat de Catalunya, En Ramon Noguer i Comet, donarà al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria una explicació pública dels treballs d'organització de la Conferència de Segurs socials, la qual ha de començar en la nostra ciutat el dia 20 i comentarà la importància que la mateixa pot tenir per a la Mutualitat Catalana.

XACOLATA GARCIA : REUS

El dinent dissabte, a les onze, per iniciativa del delegat regi de Primera Ensenyança d'aquesta ciutat, senyor Luengo, se celebrarà una missa funeral de l'Anima del seu antecessor, el senyor don Marian Batlle i Bertran de Lis. Amb tal motiu el dit senyor Luego ha invitat a assistir-hi als mestres nacionals i particulars.

Si teniu mal de coll useu FARINGOL
Demaneu-lo a les farmàcies i Rda. Ferre, 30, farmàcia Aragó.

SOLER i TORRA G.MANS
BANQUERS
RAMBLA DELS ESTUDIS, 13, i BONSUCCES, 1
VALORS - CUPONS - GIRS - CANVIS
Negociem els cupons CEDULES ARGENTINES 6 per 100, venciment 1.er de gener de 1923

Banca Marsans
Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges
Barcelona - Rambla Canaletas, 2 i 4
Queda oberta la negociació del cupó
CEDULAS ARGENTINES 6 per 100
Venciment 1 de gener de 1923
DIRECCIO TELEGRAFICA MARSANSBANK
Apartat de Correus, número 1
Telèfons números 4530 A. 4531 A. 4532 A.
SUCURSAL A MADRID: Avinguda del Comte de Peñalver, 18

La màquina predilecta

90 caràcters (6 més que en les demés marques). Construcció sólida. Pulsació suau. Per a conèixer tots els aventatges de la CONTINENTAL, demaneu-la a prova a
ORBIS, S. A.
Balmes, 12
BARCELONA

DES DE PARIS

Vers l'abolició del dret internacional privat

Els Governs, per a prevenir el malcontentament possible de llurs governats, declararen que l'última guerra havia per fi la regeneració de la humanitat; que ella faria més estreta l'harmonia entre els pobles; que ella contribuiria al millorament de la vida social, posant—oh, somni!—equilibri entre els interessos del capital i el treball, entre el consum i la producció, com si l'economia política i l'economia social fossin mal-leables segons albir d'home. La guerra és acabada i ens trobem davant d'una pau signada que no passa d'ésser un armistici; però un armistici, o pau sen falta, pitjor que la mateixa guerra. Cap dels problemes d'abans de 1914 ha estat resolt, ans tots han estat agreujats; i fins l'assaig en gros del comunisme, allà per les estepes de Rússia, sota la fèrula dels Lenin i dels Trotzki, ha vingut a ésser una sangonent, però grollera paródia de les dictadures més inhumanes de què la història ens noni exemple, segons el que se sap, o s'ha pogut saber, dels resultats del dit assaig, assaig que tantes esperances féu concebre a certs intel·lectuals per als quals la realitat—i això que la realitat ha estat sempre la sirena del món més fantasiosa i versàtil—té un espill fidel en els llibres. Per concloure, podem dir que estem pitjor que abans.

Oiu, us preguem, llegidor benèvol d'aquesta correspondència: confonent el principi de conservació amb l'instint, covard instint, de l'egoisme, les grans nacions s'enginyen ara en donar estat jurídic a la xenofòbia, amb folla inconsciència; i això—ai!—corre perill de passar també a França, terra on l'hospitalitat amable i la cortesia eren de tradició. La Cambra de Diputats acaba d'adoptar un projecte de llei restringint—sí, senyors, restringint—l'ús del dret de propietat als estrangers a França; i és de témer que el projecte sigui aprovat pel Senat i promulgat, tot seguit, pel Govern al "Journal Officiel". Segons l'article primer i el segon d'aqueix projecte, els estrangers no podran adquirir cap immoble a França, o els drets que hi corresponguin, a títol gratuit o onerós, ni podran tampoc signar contractes d'arrendament per més enllà de nom anys, si no obtenen prèviament un decret del Govern francès autoritzant-los, després d'un informe del ministre de l'Interior. La disposició no atany solament a l'individuo, sinó també a les societats civils i comercials; se n'exclouen—i ací surt la intenció secreta dels qui manaren al Govern per a l'elaboració de llei de protecció ultra-nacionalista com aquesta—les societats regides per les lleis franceses de les quals siguin francesos el president del Consell d'Administració, els administradors-delegats, els gerents i directors autoritzats a firmar per ellos; en una paraula: les societats de les quals sigui en poder de francesos més de la meitat del capital, justificació a beure en la darrera assemblea general d'accionistes.

La referida autorització té d'ésser demanada també pels propietaris de nacionalitat estrangera que hagin adquirit immobles o signat contractes d'arrendament abans de la promulgació de l'esmentada llei en projecte; i si l'autorització els és refusada, els dits estrangers es veuran conminats a efectuar l'alienació dels drets que els pertanyen. Un esperit malficiós, en ignorància de l'honradesa de l'administració francesa, podrà fer càlculs sobre les conxorxes a què seria susceptible de donar lloc una semblant llei entre propietaris estrangers i funcionaris per beure les autoritzacions desitjades.

Nosaltres, clar, ens velarem de cantinar fins de pandoles i tot pel fang d'aqueix terreny ilis-quivol; però, amb un somriure de llastrima irònic, mostressa ella de les lleisses governamentals, diremn una cosa d'apariència molt simplista: aqueixa projectada llei, prengui's com es vulgui, no és altra cosa que un atemptat contra el dret de propietat pels més convergents de vetllar a la seva defensa; és un nou impuls a dirigir els passos pel camí de l'abolició del dret internacional privat, sense el qual—oh, divina ironia!—les nacions no podrien subsistir com l'individu no podria viure sense el lligam social; resta vers la política de represalies i, el que és pitjor, exacerba els nacionalistes damunt d'un esperit d'odi a l'estranger: crearament interior que acaba amb l'existència dels pobles de la mateixa manera que mina la naturalesa de l'home.

Serà que el Govern francès té pànic d'una baixa catastròfica del franc o que vol afavorir-la prevenint l'aparament del seu patrimoni per l'estranger. Intent inútil, com el de la reglamentació del mercat de canvis, la qual contribueix a fomentar l'especulació contra el propòsit del legislador en comptes de refrenar-la; i la prova està en la persistent baixa del franc del començ de l'any en curs. La llibertat dels canvis és tan benèfica per a "l'interès general" com la llibertat del comerç. Tota trava del Govern en aquestes qüestions, és d'un efecte contrari: la puja dels preus i el patiment del poble.

Mentre les qüestions d'economia política i de finances nacionals no s'examinin i no es resolguin amb un esperit prou ample per tenir en compte els imponderables de la solidaritat internacional, seguirem anant a les palpentes damunt dels més greus perills per a la pau pública i per a l'existència de la civilització; d'aqueixa civilització, cal pensar-hi, que tants esforços i nobles ha costat.

J. PEREZ-JORBA

París, 12-11-1922.

Les funcions de Gràcia i Justícia

II

Qüestió primordial

En el que atany a l'ús, per l'Estat, de les facultats que té d'intervenir en l'organització eclesiàstica, hi ha una qüestió primordial: i és que als catalans, a una majoria de catalans molt superior a la necessària per a formar l'opinió d'un poble, no ens és grat que les exerceixin per a Catalunya els homes que encarnen els Governs d'Espanya.

Es poden formar volums amb les queixes i les protestes i els clams que els diversos estaments de Catalunya han formulat contra els successius Governs d'Espanya: si no són encara en major nombre es deu exclusivament a que a la fi els catalans ens havem convençut que ni d'aiqueixa atenció som dignes: i és talment una impossibilitat metafísica, que ens poguem sentir complaguts, que aquest Estat, amb el qual el divorci cada dia és major, ens intervingui en coses que ens afecten al més íntim de l'ànima.

No ens pot ésser grat, no per un xore passionalisme, sinó, en primer lloc, per catolicitat: que a qui és catòlic, mai li pot plaure que sols pugui veure l'Església al travers d'uno entelament oficialesc contra el qual se'ns revolta l'esperit, ni contemplar-la exercint la seva missió amb la barreja d'un ferment de terrenisme que ens fereix sentiments dignes de major respecte que els interessos d'un Estat que no sap governar.

Res té que veure aquest fenomental desgrat amb les persones que en virtut d'aquest abús de facultats vénen a exercir llur missió en terra nostrada; hem llutat, i lluitem, els catalans contra la tramesa de jutges, notaris, registradors i funcionaris de tota mena que els Governs ens imposen; i, no obstant, ens honoren proclamant les qualitats d'alguns dels que ens arriben per aquesta protestada via, y dipositant-hi la nostra confiança.

No es tracta de persones, encara que, per desgràcia, n'hi hagi prou que encarnen fidelment el grenge: la qüestió és d'un ordre superior i té per fonament un seguit de fets reals que cada un de per si l'agrenja prou: principalment, el de la diferent manera d'ésser catalana, el de la cada dia creixent oposició que hi ha entre el pensar i sentir dels catalans i el dels governs d'Espanya, i sobre tot el de la voluntat nostrada que no es pot menir a ésser intervingude en coses que mereixen resposta superior a qualsevulga altres coses.

Ni volem, ni podríem voler-ho, encara que ens ho proposéssim, per les conseqüències que té la intervenció; i que fan necessari un apart.

F. MASPONS I ANGLASELL

Noves religioses

Avui, Sants Ruff, Marcel, Valeri, Elpidi i Eustoqui, màrtirs.

Quarantа hores: Avui, a l'Església parroquial de Nostra Dona de la Mercè i Sant Miquel Arcàngel. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

La missa d'avui: Del dia, color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona del Carme, a les Jerònimes, a Santa Anna o a Santa Maria del Mar.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Lluís Gonçaga.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). Torn de la Verge del Carme.

LA MUSICA

Comiat Pau Casals

Amb el grandiós èxit del concert popular del passat diumenge en què l'espaiós teatre del Tívoli va veure's abarrotat fins al punt de quedar moltíssimes persones sense poder obtindre localitat, ha acabat de la manera més brillant la present temporada de concerts de l'orquestra Pau Casals. Aquest mestre marxà abans d'ahir a l'estranger amb l'expés de França, per a començar una llarga "tournée" de concertista, que durarà fins a la provinent primavera, a fi de complir els nombrosos compromisos que té contrets a França, Bèlgica, Anglaterra, Estats Units, Canadà i illa de Cuba. A l'estació acudiren a acomidar-se del seu estimat mestre una nombrosa representació de l'orquestra i una altra del Patronat, el davant de la qual figurava son digne president, En Carles Vidal-Quadras, ressonant a l'arrencar el tren una llarga salva d'aplaudiments.

En honor de l'Apeles Mestres

El diumenge vinent, dia 19, a dos quarts de deu de la vetlla, tindrà lloc a l'Orfeó Gracienc una sessió solemne en honor del gran poeta N'Apeles Mestres, en la qual seran llegides, ultra diverses poesies seves, moltes composicions originals inèdites del nostre poeta. Prendran part en aquesta sessió el tenor N'Emili Vendrell, la senyoreta Pilar Ruff, soprano; els pianistes En Joan Molinari i En Joan Massià, l'Esbart de Rapsodes de l'Ateneu Enciclopèdic Popular i la Secció Choral de l'Orfeó Gracienc.

Amics de la Música

El vinent divendres, dia 17 dels corrents, tindrà lloc al Palau de la Música Catalana, el tercer concert de l'actual curs dels "Amics de la Música" que, com és sabut, anirà a càrrec de l'eminent tenor rus Wadimir Rosing, al qual acompanyarà al piano el notable artista Nicolau Slonimsky.

Les obres que executaran aquests dos artistes seran de diversos caràcters, figurant-ne en el programa de César Cui, Moussorgsky, Rimski Korsakoff, Schumann, Grieg, Tschoikowski, Duparc i Rubinstein, algunes de les quals seran primeres audiències a Barcelona.

Un homenatge

Amb assistència de la major part dels professors de l'Escola Municipal de Música tingué lloc el passat dimenge al Restaurant Martin una festa de comiat en honor dels fins ara mestres d'aquesta Escola, senyora Na Elissa Vàzquez, de la classe de cant, i dels senyors En Miquel Mas, professor de guitarra; En Clement Barguren, professor de violí, i En Joan Pascual, professor de oboè, així com d'En Joan Manis, antic ordenança de la mateixa Escola, a tots els quals llurs companys els homenatjaren amb motiu de haver estat jubilats.

La cordialitat i bona companyia que els homenatjats han compartit durant els llargs anys del seu professorat amb els demés companys d'Escola, quedà palesament demostrada durant l'àpat i, sobretot, en brindar en nom de tots els professors el mestre Nicolau, el qual, després de lamentar la separació dels companys jubilats, els oferí en tot i per tot l'ajut i amistat de l'Escola.

Presidiren la taula, ultra els homenatjats, el director de l'Escola Municipal de Música, l'Ilustre mestre Nicolau; al voltant seu s'asseguren la majoria dels professors del nostre primer centre d'ensenyança musical.

* * *

La Schola Orpheonica ha organitzat per al diumenge al matí un concert, dedicat als seus socis protectors, el qual tindrà lloc al teatre Poliorama, sota la direcció d'En Josep Albert.

Componen el programa un bon manoll de cançons catalanes, entre elles una estrena del senyor Faixés, havent acceptat la invitació un bon nombre de personalitats dintre la música catalana, com així mateix la Mancomunitat i l'Excm. Ajuntament de la ciutat.

* * *

L'Orfeó Català prepara activament els programes d'una interessant sèrie de sis concerts que seguint el seu ja tradicional costum es donaran en dies de festa a la tarda. Dintre d'aquesta sèrie figurarà el popular concert de Nadal que cada any organitza per el dia de la festa de Sant Esteve.

Fets Diversos

Una que beu licriu

Ahir fou auxiliada al dispensari del districte X Dolors Biern Reis, de 41 anys, habitant al carrer de la Democràcia, núm. 5, per haver-se begut una quantitat de licriu.

Després de curada passà al seu domicili.

ELS TEATRES

COMIC

Dissabte vinent s'estrenarà el melodrama en un pròleg i sis actes titulat "El cabaret de los venenos", original dels senyors Enrio Tubau i Lluís Capdevila, obra inspirada en la vida barcelonina. Per aquesta estrena es pinta decorat exprés.

GRAN TEATRE ESPANYOL

El propor divendres, dia 17, tindrà lloc en aquest teatre l'estrena d'un xamós vodevil en tres actes de MM. Guillemand i C. Marey, adaptat a l'escena catalana amb el títol de "Tothom... i ningú paga", pel festiu escriptor En Batllori Picafort.

Es tracta d'un vodevil sumament còmic i que l'Empresa presentarà amb tota esplendidesa, estrenant un magnífic decorat pintat expressament per a aquesta obra pels acreditats escenògrafs Bulbena i Girbal.

POLIORAMA

El vinent divendres i en funció de nit, es reprendrà a aquest bonic teatre la comèdia en quatre actes, en prosa, original de M. de Flers i C. A. de Caillavet, arranjament espanyol d'Antoni Palomero, "El Amor Vela".

L'obra serà presentada amb tot luxe i propietat, tal com acostuma aquesta empresa.

CARNET DE LES ARTS

—El pintor Vayreda és a Barcelona, preparant una pròxima exposició de retrats.

—Dijous serà ofert als artistes Domingo i Llorens, que marxen a París, un àpat de comiat.

—La revista "L'Amour de l'art" ha publicat un article estudiant la personalitat de Manuel Huguet, aquest home tan pintoresc del qual se'n conten tantes anècdotes. L'articulista pretén descobrir el llevat espanyol de l'obra del nostre escultor.

—A la font que els mallorquins bastiran en homenatge al poeta Alcover hi figurarà una escultura encarregada a l'Estève Monegal. En Joan Alcover ha estat a veure-la i ha tingut per ella els millors elogis.

—El pintor Martínez-Padilla ha tornat de la Selva de Mar amb un important bagatge de paisatges i bodegons que seran, sembla, exposats en breu. Se'ns ha informat que aquestes pintures del Martínez-Padilla són d'elevada maduresa i perfecció.

Crònica Judiciària

AUDIENCIA PROVINCIAL

Vista de causes

Davant la secció primera van comparèixer Joana Llisà Naval i Margarida Escandell Escandell, les quals, d'acord, i abusant de la confiança que en la primera tenia l'ama on servia, van apoderar-se d'una agulla de corbatte amb un brillant i diferents utensilis valorats tot en cinquanta sis pessetes. El fiscal va demanar per a la Joana, reincidenta, la pena de cinc anys, 5 mesos i 11 dies de presó correccional i per a la Margarida dos anys, onze mesos i onze dies de igual presó i la indemnització correspondent.

A la sección tercera van personar-se, acusades del delicte de furt, Trinitat Ximénez Batista, de mala conducta, i Fernanda Pagés Ximénez, les quals entrant en una merceria i amb l'excusa de comprar puntes, van apoderar-se de dues peces de punta taxades en 30 pessetes. El fiscal va demanar per a la Trinitat la pena de quatre mesos i un dia i per a la Fernanda dos mesos i un dia d'igual pena.

Per falta de nombre bastant de jurats fou suspesa la vista de la causa pel delicte d'assassinat, assenyalada per a la secció quarta.

ASSENYALAMENTS PER AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Llotja.—Interdicte: E. Turull contra C. Casades.

Sala segona.—Concepció.—Incident: Elvira Rocamora contra Anton Rocamora i altres.

Figueres. — Desahuci: Sebastià Trullal contra Francesc Piqueroda.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—Les Drassanes.—Quatre orals, tres per estafa i un per ultratges a la nació.

Secció segona. — Sabadell.—Homicidi per imprudència.—Antoni Bonda. Jurat.

Secció tercera.—Sud i Hospital: Un jurat per adulteri i quatre incidents por injúries, estafa, desacat i lesions.

Secció quarta.—Concepció.—Assassinat.—Dionís Argilés i altres. Jurat.

DELS JUTJATS

El de guàrdia

El de la Concepció, secretaria del senyor Guardiola, ha instruit trenta tres diligències, ingressant als calabossos tres detinguts.

L'ha substituit el de l'Hospital, secretaria del senyor Rius.

CRONICA SOCIAL

EN LLIBERTAT

Han estat posats en llibertat Ferran Nichini, Domènec Martínez i Marc Rubio, que foren detinguts el dissabte al carrer Mónac per haver-se disputat per qüestions de treball.

ACTE D'AFIRMACIO SINDICALISTA A MATARO

Tingué lloc a Mataró un míting d'afirmació sindicalista, en el qual hi assistí un nombrós públic.

Fou presidit pel senyor Arnó, i hi prengueren part Bellavista, Pi, Bilbeny, Peiró i Llibertat Ródenas.

Tots els oradors feren vots per a la reorganització del Sindicat únic i exposaren les aspiracions dels sindicalistes.

EL SINDICAT UNIC DE LES ARTS GRAFIQUES

La Comissió reorganitzadora d'aquest Sindicat està preparant pel proper diumenge una assemblea per a nomenar la Junta administrativa.

El local i l'hora s'anunciaran oportunament.

MITING SINDICALISTA A BADALONA

El dilluns a la nit la Comissió organitzadora dels Sindicats Unics de Badalona celebrà un míting d'afirmació sindicalista al teatre Picarol, de la veina ciutat.

Tots els oradors predicaren que calia donar al Sindicat una orientació diversa de la seguida fins ara.

Llibertat Ródenas, ademés, demanà la col·laboració dels intellectuals i manifestà la necessitat de que la dona sigui emancipada.

El secretari de la Confederació General, senyor Peiró, demostrà que el terrorisme havia actuat fora dels Sindicats.

Tota la nombrosa concurrència sortí del míting amb un gran entusiasme.

ELS RETIRS OBRERS

A l'Associació Cooperativa Obrera "El Rellotge", de la barriada de Les Corts, tingué lloc el cinquè acte de propaganda, per a recaptar la conformitat de l'element obrer de l'esmentada barriada al programa mínim de millores a la Llei de Retirs, que van aprovar distintes entitats obreres, cooperatives i Ateneus culturals en la reunió celebrada a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, a l'efecte convocada.

Va presidir l'esmentat acte el que ho és de l'entitat, senyor Casapalans, assistint-hi nombrosa concurrència de treballadors i obreres i de representants d'entitats del districte que oferiren llur col·laboració i ajut a la humanitària obra dels retirs obrers.

Parlaren a continuació els senyors Vilanova, Palomas i Caballeria, i per últim, ho feu el president del Comitè Pro Retirs Obrers, En Pere Gorga Artigas, coincidint tots ells en la necessitat de la immediata aplicació del recurrent sobre les herències, perquè l'obrer pugui percebre la pensió assenyalada en l'article 12 de la Llei de Retirs, que sia rebaixada l'edat del mateix als seixanta anys i que sigui augmentada la pensió a mil pessetes anyals, quantitat amb la qual l'obrer oreu poder resoldre les seves necessitats peremptòries. També explicaren les raons per les quals han de tenir dret a cobrar pensió en cas de vellesa tots aquells obrers manuals i intellectuals, dependents de comerç que cobrin sous inferiors a 6,000 pessetes anyals, condicionant totes aquestes millores al pagament per part de l'obrer d'una pensió mensual obligatòria.

I per últim, consideren de justícia la intervenció de la legítima representació patronal i obrera en la mateixa proporció de les caixes col·laboradores en l'Institut Nacional de Previsió i Patronats Regionals de Previsió, organismes executors i administradors del retir obrer.

L'acte acabà amb sincères paraules del president de l'entitat organitzadora de l'acte, senyor Casapalans, elogiant al Comitè Pro-Retirs, oferint a l'ensems l'ajut de la seva entitat per al triomf de tan humanitària obra.

La concurrència que omplia l'espaiosa sala d'actes de la Cooperativa "El Rellotge", va aplaudir als defensors dels treballadors vells convencuda que aquesta campanya farà que desaparegnin certs quadros que omplen d'amargor l'ànima dels pobles civilitzats.

PER A LA SOLUCIO D'UNA VAGA

Els obrers de la fàbrica de marró de Fills d'Antoni Fàbregues, de Mataró, demanen que la delegació del treball intervingui per a solucionar la vaga que des del mes d'agost estan mantenint.

VAGA SOLUCIONADA

La vaga que sostenen des de fa temps els treballadors de la fàbrica de teixils que té a Canet de Mar el senyor Oller Planet ha quedat solucionada.

S'ha acordat que els obrers cobraran 45 pessetes setmanals mentre s'estiguin arranjant les màquines, i després s'establirà el preu fet.

DE MANRESA

Els organismes socials de Manresa han remès una instància al ministeri del Treball demanant que per Reial decret sigui creada a aquella ciutat una Comissió Mixta i Comitè Paritari.

SINDICAT LLIURE METAL-LURGIC

El Sindicat Lliure Professional Metal·lúrgic obrí ahir la seva Escola en el carrer d'En Guàrdia, número 14. L'ensenyança serà diurna i gratuita per als fills dels socis dels Sindicats Lliures.

Aviat inaugurarà la classe nocturna per a adultes.

30 OBRERS ACOMIADATS

Per diferències entre el personal i la gerència han estat acomiadats 30 obrers de la "Caixa Mútua Popular de l'Economat de Barcelona".

* * *

Hem rebut el següent avís:

Als patrons d'Hotels, Restaurants i Cafès de Catalunya els posem en coneixement que és fals el rumor que circula dient que els Sindicats de Professionals, Similars i Ajudants de Cuina s'hagin passat a una altra societat.

Posem novament a disposició dels patrons nostra borsa de treball, establerta al carrer de Guàrdia, 14, principal. Telèfon 4351 A.

PALAU DE LA GENERALITAT

Visites

Ahir al matí el senyor Puig i Cadafalch estigué al seu despatx, rebent nombroses visites.

L'Escola Suissa

El cònsol de Suissa, Mr. Nippell, acompanyat del director de l'Escola Suissa de Barcelona, han estat a visitar el senyor Vallès i Pujals, invitant-lo al benefici que a favor de l'esmentada Escola es farà el vinent dissabte, al Majestic Hotel.

Reunió del Consell Permanent

Ahir, a la tarda, va reunir-se, sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch, el Consell Permanent de la Mancomunitat.

Conferències a Figueres

La Comissió d'Educació General ha concedit a l'Ajuntament de Figueres la celebració d'un cicle de conferències públiques, les quals seràn celebrades a la Biblioteca popular.

Aquestes conferències versaran sobre temes d'higiene pública i privada, física i moral.

Comissió provincial

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Recurs d'alçada interpusat per don Joan Raspall contra l'acord de l'Ajuntament de Vallbona, referent a permisos per l'execució d'obres a les façanes.

Informe en l'expedient relatiu a la petició formulada per don Joaquim Pujades, encaminada a que l'Ajuntament de Caldes de Montbuy s'abstingui de realitzar obres a la façana de la casa Font (el carrer Nou d'aquella localitat), que tracta de convertir en Cases Consistorials i destinar-la a altres serveis públics.

Informe en l'expedient relatiu a l'autorització sol·licitada per la S. A. "Energia Elèctrica de Catalunya", per a transportar electricitat a la barriada de Can Calet i a la fàbrica Viñals, situada a Sant Feliu de Llobregat, amb imposició de servitud sobre predis particulars.

Universitat de Barcelona

El Rector ha mandat suspendre les classes de la Universitat des de quarts d'onze, en vista dels aldarulls del matí d'ahir pel restant del dia.

Ha manifestat als periodistes que el claustre general ordinari en la seva reunió d'ahir estimó disposat a castigar als estudiants revoltosos, prenent les mesures convenients, com és l'ordre de prohibició d'entrada a l'edifici universitari a tots aquells que no acreditin, mitjançant la presentació d'un document, llur condició d'estudiants.

— El Rector rebé la visita d'una remissió d'estudiants nacionalistes i una de l'Associació Catalana d'Estudiants protestant de l'actitud provocadora de la policia i del tancament provisional de la Universitat.

També fou visitat pel batlle de Gironella interessant-se per la graduació de les escoles de dita població, i pel senyor Wetzer, director de l'Escola Suissa.

Han pres possessió, respectivament de llurs càrrecs de mestre de Seva i mestressa de Viladecavalls i Sant Pau de Subirats En Josep Franquet, Na Montserrat Nomiolla i Na Concepció Sabater.

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMES

D'Alemanya

La crisi ministerial obeeix a la resistència dels socialistes a col.laborar amb els populistes

Berlín, 15.—Les causes de la crisi ministerial són les següents: La tàctica del Govern amb França aprovada per la major part dels parlamentaris no bastava per a resoldre tots els problemes. La crisi financiera provocada per la caiguda del marc tenia considerables repercussions interiors. Els socialistes demòcrates demanaven l'agreujament de les lleis contra de l'especulació i que el Govern requisés totes les collites per a evitar un augment en el preu del pa. Per llur part els populistes exigien una participación més directa en els assumptes de l'Estat. Stressemann i Huc Stinnes volian una àmplia participació a la coalició i els socialistes amenaçaren amb retirar llur apoi a Wirth si cedia a les intimacions populistes, En fer anit ferm llur acord els socialistes, el canceller no tingué més remei que dimitir.—Ràdio.

COMENCEN LES CONSULTES

Berlín, 15.—El canceller Wirth remeté ahir a darrera hora de la tarda la dimissió del Govern al president Ebert, el qual l'accepta, pregant-li al mateix temps que continuessin els ministres a llurs llocs fins la resolució de la crisi.

El senyor Ebert ha conferenciat aquest matí amb els caps dels partits burgès i socialista.

A l'entrevista celebrada ahir a la tarda amb el canceller Wirth per Hermann Muller, aquest exposa en nom del partit socialista els motius que al.lega per a negar-se a cooperar amb els populistes dels quals els separen divergències d'opinió fonamentals, especialment en el que es refereix a la jornada de treball i a l'estabilització del marc.

El Canceller, en nom del Centre i dels demòcrates manifesta a Muller que estava convençut de la necessitat que tots els partits prestin llur apoi al Govern que es formi demanant als socialistes que es pronunciin clarament en aquesta qüestió.—Havas.

ELS SUCESSOS DE RHENANIA MORTS I FERITS -:- EL MOVIMENT VAGUISTA S'EXTEN

Dusseldorf, 15.—En tractar la policia de disoldre una reunió de vaguistes es produí una col.lisió que degenerà en batalla campal en disparar un tret de revòlver un dels vaguistes.

De la baralla resultaren un vaguista mort i alguns ferits.

La vaga, que quedava localitzada en el ram metal-lúrgic, sembla que s'extén.

La policia ha rebut reforços en veure que la situació tendeix a agreujar-se.—Havas.

París, 15.—Comuniquen de Magúncia als diaris que el moviment vaguiste iniciat a Dusseldorf, Duisburg i Colònia va prenen extensió, afectant actualment uns 50,000 obrers.

A conseqüència dels tumults ocorreguts a Colònia, hi ha quatre morts i cinquanta ferits, la major part policies.

La policia s'ha apoderat de nombrosos fulletS comunistes procedents de Berlín, els quals donen a comprendre que el moviment ha estat provocat per agents de Moscou.—Havas.

La qüestió d'Orient

El memorandum britànic remès al Govern de París

El que diu Ismet Paixà en arribar a París :: Els turcs no estan conformes amb la reunió preliminar aliada :: La Conferència durarà uns dos mesos :: El personal del palau del Soldà serà portat a Malta

París, 15. — El memoràndum del ministeri d'Afers Estrangers de la Gran Bretanya, que conté els punts de vista del Govern anglès sobre la qüestió d'Orient, ha estat lliurat ja aquest matí en el ministeri d'Afers francès, sense que per ara el text d'aquest document hagi estat donat encara a la publicitat.—Havas.

París, 15.—El "Petit Parisien" diu que a la major part del memoràndum en el qual el Govern anglès exposa el seu punt de vista sobre les diferents qüestions que han de resoldre's a la Conferència de Lausana, es podrà arribar fàcilment a un acord. En efecte, diu el diari, no es tracta en aquest document de qüestions territorials ni del règim dels estrets. Sobre aquests punts hi ha unanimitat des del 23 de septembre últim. Es tracta de qüestions que havien estat deixades de banda, des de la nota inter-aliada de 28 de març i a propósit de les quals, l'actitud moderada del nou Govern anglès permet esperar que no hi haurà cap dificultat seriosa. Tracten aquestes qüestions de l'exèrcit turc i el seu reclutament, el control del Deute otomà, les capitulacions, etc.

Segons el dit diari, el memoràndum britànic demana que abans d'anar a Lausana, els aliats s'entenguin sobre les mesures que prendrien eventualment de comú acord, si els turcs presentssin a la Conferència exigències inacceptables.

El Govern anglès sembla atribuir a aquest compromís mutu, una importància capital. La intel.ligència sobre aquest punt serà més difícil, però no hi pot haver divergències fonamentals.

En efecte, se sab ara que tot i mantenint una política de moderació a Turquia, el Govern francès no ha oblidat mai que podria haver-se de recorre a la fermesa si els turcs cometessin l'improbable mancament de llançar una provocació a's aliats. En aquestes condicions, la discussió no podria versar més que sobre detalls, però no sobre el principi de la resistència en comú.—Radio.

ABANS DE LA CONFERENCIA

París, 15.—El Govern francès està preparant un memoràndum en resposta a la nota d'Anglaterra.

En els cercles polítics es considera probable que lord Curzon arribi a París el divendres o el dissabte conferenciant immediatament amb els senyors Poincaré i Barrere. En aquest cas, Curzon i Poincaré sortirien el diumenge cap a Lausana conferenciant el mateix dia a la nit, amb Musolini o bé amb el cap de la delegació italiana.—Havas.

ISMET PAIXA A PARIS

Lausana, 15.—Anit marxà a París el cap de la delegació turca Ismet Paixà, acompanyat de Ferid-Bei, representant d'Angora a París. Regressarà a Lausana el divendres o el dissabte.—Radio.

París, 15.—Aquest matí arribà a París, Ismet Paixà, cap de la delegació turca, acompanyat de Ferid Bei, representant del Govern otomà.

Ismet Paix conferenciarà aquesta mateixa tarda amb M. Poincaré.—Havas.

EL QUE DIU ISMET-PAIXA

París, 15.— Ha arribat a aquesta capital el ministre d'Afers estrangers d'Angora, Ismet Paixà, el qual ha declarat que Angora no desitja perjudicar al Govern francès, puix com França, Angora és un Estat democràtic. Hem sofert massa i hem fet enormes sacrificis perquè ara no desitgem ardentment la pau. Ens hem mostrat sempre conciliadors i si se'ns hagués buscat abans hauria pogut ésser evitada la fusió de molta sang. L'esforç realitzat per Angora posa al país en una situació ventatjosa i mereix el respecte de les demés potències. Esperem que França seguirà apoiant-nos. Ara és precis activar les negociacions per a la pau, puix donada la situació actual a Orient, cada fua que passa constitueix un perill de nous incidents.—Radio.

LA CONFERENCIA DURARA UNS DOS MESOS

Londres, 15. — Es creu que la Conferència de Lausana propiament dita no durarà més d'uns deu dias, però com que a més a més de la qüestió turca, trataran altres qüestions d'Orient, es prolongaran les sessions durant uns dos mesos.—Radio.

ELS TURCS ESTAN REZELOSOS

Lausana, 15. S'anuncia que l'entrevista preliminar que els aliats han decidit celebrar a Lausana abans de l'obertura de la Conferència, impressionà desfavorablement a la delegació turca. Els delegats declaren que es retiraran si es troben en presència de desions preses sense ells. —Radio.

ELS EE. UU. I LA QUESTIO ORIENTAL

Washington, 15. — El rumor circulat a Constantinoble que els Estats Units havien tramés una nova nota referent a la situació de Llevant, tingué la base en una mala inteligència. S'afirma en efecte en el ministeri d'Estat que l'única comunicació nordamericana sobre l'assumpte i que es troba a mans de l'almirall Bristol a Constantinoble, és un exemplar de la declaració nordamericana feta a Londres, a París i a Roma.

En la publicació que s'ha fet a Europa d'aquesta comunicació, sembla que foren exclosos alguns paragrafs, aitals com la declaració relativa a les capitulacions i a la indemnització. Es clar que la petició feta pels nacionalistes turcs per a l'abolició de les capitulacions és mirada amb inquietud a Washington, encara que en el ministeri d'Estat es guarda la major reserva sobre d'aquest punt.—Radio.

ELS REPRESENTANTS NORD-AMERICANS A LAUSANA

Washington, 15. — Les personalitats que amb caràcter d'observadors assistiran a la Conferència de Lausana seran Mr. Child ambaixador a Roma; Mr. Crew, adjunt de l'Ambaixada a Berna, i l'almirall Bristol, observador adjunt.—Havas.

SUECIA I LA CONFERENCIA ORIENTAL

Estocolm, 15. — Contrariament al que ha estat afirmat per alguns diaris estrangers, el Govern de Suècia no ha solicitat de cap manera que se l'admeti a la Conferència de Lausana. Unicament, i en virtut del tractat que existeix entre Suècia i Turquia, el Govern suec s'ha limitat a expressar el seu desig d econèixer tot el que es refereix a les capitulacions, abans que s'arribi a una solució definitiva.—Havas.

LA QUESTIO D'ORIENT EN ELS CERCLES VATICANISTES

Roma, 15.—"L'Osservatore Romano" formula precs perquè els aliats es posin d'acord per a solucionar pacíficament la qüestió d'Orient.

Aquest diari demana als turcs que es facin càrrec que la intel.ligència entre els aliats és indispensable per a l'equilibri oriental, l'estabilitat del qual conté la major garantia per als interessos turcs.

Insisteix en acabar en què una de les condicions principals per aconseguir aquesta estabilitat radica en el respecte i salvaguarda dels interessos cristians. —Havas.

EL CANVI D'ADMINISTRACIO A TRACIA
LES DUES POLICIES TURCA I ALIADA
UNA NOTA DE REFET I UN ACORD TACIT

Constantinoble, 15.—Refet Paixà remeté ahir als Alts Comissaris aliats una nota declarant que el Govern d'Angora no podia permetre que els aliats es fiquessin en assumptes relacionats amb l'administració del país, mostrant-se en canvi, disposat a complir els acords de Mudània.—Havas.

Londres, 15.—Despatxos rebuts de Constantinoble diuen que en el que afecta a les qüestions de policia s'ha arribat a una espècie d'arranjament tàcit, en virtud del qual els turcs no intervenen mentre es tracti d'estrangers i els aliats, per llur part, deixen als turcs la cura de resoldre els assumptes indígenes, menys en els casos de gran necessitat.—Havas.

Els generals aliats conferenciaren ahir amb Refet Paixà discutint els detalls per al transport de la gendarmeria turca al darrer sector de Tràcia. Refet es mostrà molt conciliador en el que es refereix al canvi d'administració a Tràcia, prometent que d'ara endavant no sorgeria cap dificultat entre la gendarmeria turca i les autoritats aliades.—Havas.

LA TRANSMISSIO DE CECILIA ALS TURCS

París, 15.—Ha acabat llurs càrregada de la transmissió als treballs la missió francesa encarregada dels serveis administratius de Cicilia.—Radio.

EL PERSONAL DEL PALAU DEL SOLDA A MALTA

Londres, 15.—Comuniquen al "Times" des de Constantinoble que el personal del palau del Soldà, que està refugiat a l'ambaixada britànica, serà portat a Malta.—Havas.

DETENCIO DEL GENERAL PALLIS :: EL QUE DECLARA L'EX-GENERALISSIM PAPULAS

Atenes, 15 .— Ha continuat la vista de la causa per alta traidoria contra els ministres de l'anterior Govern, dedicant-se la sessió a la prova testifical.

No hi hagué incidents de cap mena.

L'ex-generalissim Papulas declarà que la responsabilitat de la derrota cau per enter damunt l'anterior Govern i les altes autoritats militars que ordenaren les tres ofensives i la marxa contra Angora.

Afegí que no coneixia la nota dels Governs aliats en la qual aquests declaraven els perills que podia portar el retorn de Constantí.

Ha estat detingut el general Pallís, ex cap de l'Estat Major de l'exèrcit d'Assia Menor.—Havas.

SAMOS SE SUBLEVA I DEMANA L'AUTONOMIA

Constantinoble, 15.—La Premsa publica despatxos d'Esmirna, dient que la població de la illa de Samos sembla que s'ha sublevat contra Grècia, demanant la autonomia.

El Govern d'Atenes ha remès reforços per a restablir l'ordre. —Havas.

RENAIX L'ARMONIA ALS BALCANS

Sofia, 15.—La cordial acollida feta a Rumania i a Iugo-Eslàvia al president del Consell bulgarès, senyor Stambuliski, ha causat viva satisfacció en el país. L'opinió veu per primera vegada després de deu anys la represa de les relacions de Bulgària amb els seus veins.

Es judica generalment que aquestes proves d'amistat constitueixen una garantia que s'arribarà aviat a un saludable acord entre els paisos balcànics i que es veuran desaparèixer les passades animositats.—Ràdio.

LA SITUACIO DELS TURCS A BRUSSA
UNA ENQUESTA DEL CONSOL FRANCES

Constantinoble, 15—El cónsol de França, acompanyat d'un ajudant de Refet Paixà ha marxat a Brussa, per tal d'investigar i aclarir la denúncia formulada pel representant britànic sobre suposats malts tractes a religiosos francesos.—Havas.

LA QUESTIO DE BESARABIA RUSSIA NO ES VOL ENTENDRE DE RAONS

París, 15.—En una recent nota dirigida al Govern de Moscou, rumania ha delarat estar disposada a entablar negociacions amb Rússia prop de Bessaràbia, si Rússia accepta el Duiester com a frontera ruso-rumana. Txitxerin ha contestat que Rumania considéra que l'esmentada frontera la forma el Pruth i demana l'evacuació de Bessaràbia per Rumania. "Rússia—diu—no ha donat mai el seu consentiment a l'anexió de la dita provincia per Rumania. Tots els acords entre Rumania i els altres paisos prop de Bessaràbia són per a nosaltres nuls i com no existents."—Radio.

MORT D'UN COMPOSITOR

Viena, 15—Ha mort el compositor Karl Ziererr, que fou director de l'orquestra de la cort. —Havas.

INCENDI DE LA UNIVERSITAT DE MONTREAL

Montreal, 16.—Un violent incendi ha produit grans estralls a la Universitat calculant-se les pèrdues en quatre milions de dolars.—Havas.

HERMES AMBAIXADOR A PARIS

Berlín, 15.—El nom ambaixador d'Alemanya a París serà l'actual ministre de Finances, senyor Hermes.—Radio.

D'América

Un comunicat oficial afirma que a la catàstrofe de Xile hi han hagut 1.800 morts i 2.000 ferits

Santiago de Xile, 15.—Un comunicat oficial dóna compte que a conseqüència del terratrèmol (que es reprodui ahir) hi ha hagut mil vuitcents morts i més de dos mil ferits, havent quedat destruides més del cinquanta per cent de les cases. Són enormes les pèrdues materials, sense que pel moment puguí evaluar-se, tal és la magnitud de la catàstrofe, la vàlua d'aquestes pèrdues d'una manera aproximada.

Els membres del Govern i el president de la República han visitat els llocs damnificats.—Havas.

UNA POBLACIO DE 750 HABITANTS, DESAPAREGUDA

Londres, 15.—Comuniquen de Valparaiso al "Daily News" que el nombre de víctimes ocasionades pels terratrèmols puja a dues mil.

San registrat noves sotragades. Un poble de 750 habitants ha desaparegut completament.—Havas.

EL CONDOL DE BELGICA

Brusel.les, 15.—El ministre d'Afers Estrangers ha dirigit a l'Encarregat d'Afers de la República de Xile un missatge expressant-li la dolorosa simpatia de Bèlgica per la catàstrofe ocorreguda en el seu país i pregant-li que en nom del president i de tot el Govern belga manifesti la profunda pena de Bèlgica per la terrible desgràcia ocorreguda.—Havas.

LES ELECCIONS A ANGLATERRA -:- CARTELLS DE PROPAGANDA -:- LES INCIDENCIES DEL VOT FEMENI

Londres, 15.—En aquesta capital s'ha comensat a votar, a les vuit del matí. Regnava una espessa boira. Amb aquest motiu els laboristes plantaren uns cartells de propaganda electoral en els quals es llegia: voteu pels laboristes i no tindreu boira". Durant les primeres hores els votants eren tot homes, però a les deu, començaren d'acudir les dones a les urnes. A moltes circumscripcions els policies havien d'encarregar-se de la custèdia dels nens, mentre llurs mares compleixen amb el deure de ciutadana.

Les quatre filles del candidat nacionalista Battersen s'han passejat pels carrers amb un rètol en el qual es llegia: "Voteu pel nostra papà".—Ràdio.

LA VIDUA DE MAC SWINEL DETINGUDA ALS ESTATS UNITS

Washington, 15.—Ha estat detinguda la senyora Mac Swiney, vídua de l'ex batlle de Cork i altres vuit senyores que davant de l'ambaixada britànica organitzaren una manifestació reclamant la llibertat de la germana de l'ex batlle, detinguda a Irlanda.—Havas.

EN PRO DEL VOT FEMENI

París, 15. — Demà es celebrarà en el gran anfiteatre de la Sorbona una gran manifestació internacional en pro del vot de les dones i de la Societat de les Nacions. Presidirà l'ex-ministre M. Goffart, acompanyat pel senyor Chappman, president de l'Aliança Internacional i la senyora Wilt presidenta de la Unió francesa per al vot de les dones.—Radio

LA PREMSA ESTRANGERA

DECLARACIONS DE MUSSOLINI

Les declaracions de Mussolini fetes a la Premsa francesa sobre els punts principals de la política exterior italiana, "Il Popolo d'Italia" les ha resumides així:

Qüestió social i Conferència de Lausana: Si la situació interior m'ho permet jo mateix iré a Lausana. Itàlia està disposada a concorre-hi. Aprovo plenament al senyor Poincaré en voler-me activar la convocatòria; com més aviat es reunirà millor. Itàlia està disposada a anar-hi demà mateix, si cal, per tal com si l'ajornament d'aquesta qüestió hagués de provocar una catàstrofe. Itàlia no en voldria compartir la responsabilitat. En ço que es refereix a l'actitud que cal prendre amb Turquia, a parer meu no hi ha dubte que s'imposa el front únic entre els aliats, siguin les que es vulguin les eventualitats incloses les militars. D'altra part aquest front únic està ja actuant. I cal consolidar-lo. De moment els turcs exageren i cal esperar la breveure d'un Kemal Paixà s'hi pensarà dues vegades abans de precipitar les coses i cometre algun acte irreparable.

En ço que es refereix a les capitulacions, el mot capitulacions és una vella paraula que té la virtut d'irritar els turcs. Crec que cal eliminar aquest mot conservant però la cosa, això és, mantenint un sistema de garanties suficients i eficaces.

Relacions franco-italianes: França i Itàlia han de progressar dins de la més cordial entesa. Res d'essencial no ha de dividir els dos països. Cal portar en les nostres relacions molta de franquesa i desprendre's dels estats d'ànim creats al voltant d'algunes qüestions. L'acord comercial italo-francès fa una bona impressió. Hi ha fórmules igualment satisfactòries per totes dues parts. Convé també intensificar el bescanvi intellectual entre Itàlia i França. Tot el que es farà en aquest sentit donarà resultats excellents.

La qüestió de Tunis: Demanem a França, en la qüestió de Tunis, de practicar envers les colònies una política liberal i de no voler afrancesar a la força els colons italians. Serà amb una política liberal que França es guanyarà més fàcilment els cors i els ànims. Estic convençut que ens arribaren a entendre.

Problema de l'emigració: Itàlia és un poble de quaranta milions d'habitants, amb una natalitat molt forta. Itàlia és massa petita. Havèm de vessar-nos fatalment més enllà de les fronteres. Cal per a això trobar territoris on dirigir el corrent emigratori. Aquests territoris els trobem en part en el mercat del treball francès, als Estats Units, al Brasil, a la República Argentina. Quant a l'Austràlia, és massa apartada i en quant a Rússia, les pretensions i les exigències dels bolxevistes impideixen, ara per ara, de pensar-hi. Contem arribar més o menys aviat a un acord amb el Brasil per l'emigració i d'obtenir dels Estats Units que vulguin obrir més amplament llurs portes als nostres emigrants.

Les reparacions: Tenim en aquest terreny els mateixos interessos que França, ja que com aquesta tenim petura del diner alemany. Estem, doncs, també, al costat de França. Aquest diner però, pot donar-lo Alemanya? Podem fer-la pagar? I com fer-la pagar? Havem d'emprar la força o la persuassió?, en's ací preguntes que espren una resposta urgent.

Aquestes són les principals declaracions del president del Consell italià sobre política estrangera. La conversa es prolongà en to cordialissim, tocant-se tots els punts del programa feixista sobre política interior, econòmica i social.

S'ANAVA A UN REPARTIMENT D'AUSTRIA?

Amb aquest títol el corresponsal francès del "Journal des Débats" a Viena, es refereix a un article aparegut al "Innsbrucker Nachrichten" molt comentat pels diaris vienesos. Sembla que basant-se en un article aparegut al "Popolo d'Italia" es preconitza la creació d'un Estat alpestre, que comprén el Tirol austriac, el Vorarlberg, Salzburg, La Carintia i l'Estiria. Aquest Estat neutre, incapaç de viure pel ell mateix, caueria immediatament a l'òrbita econòmica d'Itàlia i asseguraria el contacte immediat d'aquesta potència amb Alemanya.

Sembla que en els medis polítics s'havia parlat molt d'aquest pretès projecte italià quan, el passat istiu, la gravetat cada dia en augment de la crisi austriaca feia córrer el rumor de la dislocació de la República i el seu repartiment entre els veins. Aquesta vegada el diari francès creu saber que, en llur entrevista de Viena, els senyors Benès i Schanzer parlaren de nou d'un repartiment d'Austria en esferes d'influència.

Per la seva part, un diari magiar, òrgan dels refugiats hungaresos a Viena, ha llançat la nova sensacional d'un acord militar secret entre el senyor Mussolini i l'almirall Horthy. En cas de conflicte armat entre Itàlia i Iugoeslàvia, Hongria proporcionaria vuit divisions, millançant la promesa dels bons oficis d'Itàlia per al retorn a Hongria de les provincies perdudes. L'acord es diu que ha arribat a coneixement del representant de Iugoeslàvia a Budapest.

Mentre la Premsa esquerrista accentua aquestes pretensions dels veins de la República austriaca, de governamental creu que després de la signatura posada per Itàlia a les convencions de Genova no cal temer un incompliment per part del Govern italià. Doncs que la legació italiana a Viena ha prenisat que l'article del "Popolo d'Italia" deu ésser vell i que Mussolini fou saber fa poc al canceller austriac Seipel que el Govern italià té de intervenir de vetllar per la sobirania i la independència d'Austria i de fer-ho tot per afavorir el millorament de la situació d'aquella República.

A propòsit de la participació de Suissa a l'obra del socors a favors d'Austria s'ha presentat alguna dificultat. Actualment es proposa, per a permetre d'arrelament a Suissa de donar aquest ajut, que prenti directament els vint milions promesos situant-se per a les garanties en el matèix pla que les altres potències del consortium. Suissa, per a obtenir aquesta quantitat, no procedirà a un préstec públic, sinó que es procurarà el diner necessari per l'intermedia ri d'una banca o d'un consorci financ.

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
: CORRESPONSALS :

Les sessions parlamentàries

Al Congrés es parla dels fets de Madrid, i al Senat, del suplicatori d'en Berenguer

CONGRES

S'obra la sessió a dos quarts de quatre, presidint el senyor **Bugallal**. Al banc blau el **ministre de Finances**, que puja a la tribuna de secretaris i llegeix un projecte de llei.

PRECS I PREGUNTES

El senyor **Francos Rodríguez** demana que e trameti al Parlament de Xile el sentiment del Parlament espanyol per les desgràcies que han ocasionat en aquell país els últims terratrèmols.

El **President** diu que el Govern ja s'ha associat al sentiment general per aquestes desgràcies. Proposa accedint al prec del senyor Francos Rodríguez, que consti en acta el sentiment de la Cambra. Així s'acorda.

El senyor **Iglesias** demana al Govern que expliqui a la Cambra i al país els sagnants sucessos esdevinguts al matí als voltants de la Facultat de Medicina de Madrid. L'origen, diu, està en les manifestacions que aquests dies vénen realitzant els estudiants, recollint el sentir de l'opinió.

Aquest matí en passar un guàrdia d'ordre públic, que anava en un tramvia, per davant d'un grup d'estudiants que comentaven els fets, ha baixat per a imposar ordre .....

Apel·lo al testimoni del senyor Francos Rodríguez, que passava pel lloc del fet. (El senyor Francos Rodríguez fa signes negatius.)

Demana al Govern una declaració sobre l'actitud que es proposa adoptar per a tranquil·litzar a tothom, ja que aquest matí han caigut ferits cinquanta estudiants, un dels quals està en perill imminent de perdre la vida.

El **ministre de Finances** es dol no estar prou informat dels fets per a poder donar una resposta categórica. Afegeix que és lamentable qualsevol excés dels agents de l'autoritat; però sembla que es tracta d'un guàrdia.....

Diu que el guàrdia es retirava del servei; ha estat objecte d'alguna broma i després apedregat i rodejat pels estudiants.

No creu que l'incorrecte tingui tenir cap repercussió en el Govern, ni en les autoritats superiors, car no pot per això arribar-les cap responsabilitat.

Es faran les oportunes investigacions, i si hi ha alguna abús que castigar serà castigat, front-ejo estricta justícia.

El senyor **Iglesias** rectifica. Recull aquestes últimes paraules, però el que hi ha que subsanar—diu—són les extralimitacions i desafores que va cometent la policia.

El d'avui no és més que un cas isolat.

Espera que el Govern complirà l'oferiment fet pel senyor Bergamín i prevendrà severament contra els infractors.

El senyor **Torres Beleña** anuncia la presentació d'una proposició de llei establint la zona franca al camp de Gibraltar.

El senyor **Solano** es lamenta de l'excessiva tributació dels cartutxos que s'usen per al tir al blanc i la caça i diu que això fa que no hi hagi en la nostra joventut el grau d'instrucció necessària per anar preparada degudament a servir a l'Ejèrcit.

Demana que les armes estrangeres tributin a llur entrada a Espanya "ad valórem", perquè no pagui el mateix una escopeta de caça que un fusell.

El ministre de **Finances** contesta que si està en les seves facultats, ho farà; si no, serà necessari el concurs de les Corts.

El marquès de **Llanos de San Javier** es lamenta de què en els ports de Pasages i Barcelona entri blat estranger en tal forma, que es produeix greu perjudici als agricultors espanyols.

El ministre de **Finances** manifesta que fins ara no havia arribat al Govern cap denúncia concreta i no podia, per conseqüent, adoptar mesures sobre aquesta matèria. Ara, encara que en forma gaccom genèrica, la fa S. S., i a això fine de manifestar que el Govern, l'únic que pot fer és autoritzar o prohibir la importació d'un article, però de cap manera modificar els drets aranzelaris que l'afecten.

El **President** fa avinent que diversos diputats desitgen ocupar-se d'aquest assumpte, però com a aquesta hora no és reglamentari, prega a aquests diputats que es posin d'acord amb el ministre de Finances per a explanar l'oportuna interpel·lació.

El senyor **Iglesias** combat la conducta d'alguns jutges de Galícia, contestant-li el **ministre de Finances**, prenent part a la discussió el **President** i el **ministre de Gràcia i Justícia**, que diu:

—Protesto contra aquest procedir que permet injuriar emparat en la immunitat. Això ho pot fer S. S. aquí.

El senyor **Iglesias**.—Aquí i fora d'aquí.

El ministre de **Gràcia i Justícia**.—Ja ho crec que ho farà S. S., com que existeix en defensa seu la gran barrera del suplicatori.

(A l'extrema esquerra es produeixen grans protestes i el senyor Azzatti fa unes interrupcions que no se senten.)

No faig cas d'aquestes paraules, que deixo al judici de la Cambra, puix S. S. té ja ben acreditada la seva literatura.

El senyor **Azzatti**.—Ja contestaré, amb literatura o sense.

El **President**, tocant la campaneta.—El millor serà escoltar i no parlar antireglamentàriament.

El **ministre de Gràcia i Justícia** acaba manifestant que en el ministeri es farà justícia a tothom i s'empararà el dret de tots.

El senyor **Iglesias** anuncia una interpel·lació sobre el Decret de sindicació professional a Barcelona.

El **ministre del Treball** l'ha ha acceptat pel moment oportú.

El senyor **Portela** desitja explanar una interpel·lació sobre l'administració de justícia a la província de Pontevedra.

El **ministre de Gràcia i Justícia** diu que si és sobre fets consumats l'accepta des d'ara, però no sobre aquells punts en què no tingui elements de judici per a contestar.

El **President** ofereix assenyalar el dia més próxim possible per a explanar-la.

El senyor **Guerra del Río** fa un prec relacionat amb un procés electoral a la illa de Hierro (Canàries), demanant que es castigui al jutge que el va incoar, per tal com convertí una manifestació d'alegria en la qual s'engegaren uns coets en un delicte de fogueig a edificis militars.

Els senyors **Nougués**, **Díaz de la Cebosa** i **Saborit** fan altres precs i es passa a l'

ORDRE DEL DIA

Continua la discussió del dictamen sobre el projecte de llei d'Ordenació ferroviària.

El senyor **Canals** reprén el discurs interromput la tarda anterior, consumint el segon torn contra la totalitat del dictamen. Repeteix part del que ahir va dir i alguns arguments en defensa del vot particular, manifestant que una hegada revisió de les tarifes resolduria la situació financiera de les Companyies.

El senyor **Rodríguez de Viguri** li contesta per la Comissió.

Rectifiquen ambdós.

El senyor **Riu** consum el tercer torn en contra, manifestant que parla per compte propi, ja que l'Alcalà Zamora portà la veu de les esquerres.

Considera que el projecte és el més greu que s'ha presentat per a la Hisenda espanyola i no comprén com no s'ha donat una explicació documentada i no estigui present el ministre de Finances. Diu que té redactada una esmena en la qual es donen les solucions que considera més convenients al problema ferroviari. Demana explicacions a la Comissió sobre l'exigència de fixar la data exacte del rescat i combat la forma en què s'estableix la comunitat, examinant minuciosament la base vuitena. Llegeix xifres, cita l'exemple de la Companyia de Madrid a Cáceres i Portugal i diu que l'Estat tindrà un déficit de dues centes mil pessetes i la Companyia noventa cinc mil trenta mil.

[illegible] l'orador en l'ús de la paraula.

En dóna compte d'haver-se presentat dues proposicions que es tramitaran demà en la forma reglamentària i s'aixeca la sessió a dos quarts de nou.

SENAT

Comença al sessió a les quatre presidint el senyor Sánchez Toca. Molta animació als escons i tribunes. Al banc blau, el President del Consell i els ministres d'Estat, Governació, Marina i Instrucció pública.

Es llegeix el suplicatori per a processar el general Berenguer.

Precs i preguntes

El **general Luque** recorda que fa uns quants dies que va escriure al president del Consell, anunciant-li una interpel·lació sobre l'actuació de les Juntes de Defensa. La resposta del President del Consell l'ha donada llegint el projecte de llei dissolent les Juntes.

Passa a ocupar-se de la qüestió de les recompenses, que és el rematament viril que ha de tenir el projecte. Fa avinent que ara s'han acollit unes bases que va presentar essent ministre de la Guerra, regulant les recompenses. Felicita al president del Consell per l'acte d'ahir.

El senyor **Sánchez Guerra** li dóna les gràcies i diu que no hauria gosat prendre tal determini si no hagués estat segur de la col·laboració de tots els elements polítics de l'una i l'altra Cambra.

El senyor **Goicoechea** diu que indubtablement el senyor Sánchez Guerra està assistir de la més recta intenció, però ha de recordar-li que aquesta és la tercera vegada que, tant el Parlament com l'opinió, canten victòria davant de les Juntes militars.

En les dues primeres vegades tots sabem el què passà, i arra he de preguntar: aquesta tercera vegada, és la definitiva o és un nou escarni?

Alguna cosa hi ha en el projecte llegit per S. S. al Congrés, que no em satisfà, i a això he de referir-me.

El **president del Consell**: S. S. em perdonarà que li digui que no puc ni haig de contestar-li.

El senyor **Goicoechea**: El senyor Sánchez Guerra té en si el major enemic.

El senyor **Sánchez Guerra**: El major, no. (Rialles.)

El senyor **Goicoechea**: Potser sigui major. Recorda al senyor Sánchez Guerra una anècdota de la guerra franco-prusiana.

Indubtablement S. S. està protegit per la Providència.

S'ocupa del projecte de dissolució de les Juntes de Defensa, i pregunta si es troba disposat a introduir en aquell correccions que la facin ésser molt més eficaç.

Després pregunta si l'article segon de l'esmentat projecte anul·la la llei del 1918.

El **President** crida l'atenció del senyor Goicoechea, pel gir que dóna al seu discurs, puix cal tenir present que l'esmentat projecte s'està discutint a l'altra Cambra.

El senyor **Goicoechea** acata la indicació i dóna el seu discurs per acabat.

El senyor **Sánchez Guerra** declara que el projecte presentat ho és perquè sigui millorat en les deliberacions.

El **marquès d'Alhucemas** intervé per a dir a En Goicoechea que el què es refereix a la dissolució de les Juntes ara va de debó, ja que hi ha intervingut l'opinió, la qual s'ha proclamat d'un amanera clara i enèrgica. Diu que la concentració liberal té ja una història i amb ella pot contestar a En Goicoechea.

El senyor **Goicoechea** desitja que el projecte tingui la més gran eficàcia i per això ofereix el seu concurs.

El **marquès de Pilares**, en nom dels romanonistes, elogia i felicita a En Sánchez Guerra per la seva actitud i també ofereix la col·laboració del seu partit.

El senyor **Sánchez Guerra** dóna a tots les gràcies condolent-se del pessimisme d'En Goicoechea.

El **general Berenguer** demana que el suplicatori que s'ha demanat per a processar-lo sigui discutit el més aviat possible. No és la impaciència ço que m'obliga a aquest prec, malgrat escoltar a tot arreu censures per la meva gestió al Marroc, sinó el desig que s'apliquin les sancions merescudes als que delinquiren en els tristos esdeveniments de Melilla.

Es extraordinari el meu cas. Després de ço que allí esdevingué, he estat rebut a Madrid amb tal cúmul d'honors que més feria la meva modèstia que afalagaven la meva vanitat. I ara tot són censures i culpes.

Diu que sempre obrà d'acord amb el Govern, del qual va rebre moltes felicitacions i mostres d'aprovació per la conducta observada des de l'Alta Comissaria. Fa present que malgrat la petició del suplicatori per a processar-lo, no sap qui l'acusa ni perquè. Demana al president del Consell que li contesti les següents preguntes:

Un Alt Comissari, amb facultats de general en cap, sense ordres del Govern, pot ésser processat? Quin és el criteri del Govern davant d'aquest suplicatori? Quin és el criteri del Govern sobre la competència del Senat per a discutir el suplicatori per a processar al general Berenguer? Quin és el criteri del Govern sobre el dret de reclamar jutges per a judicar el general en cap en el suposat cas d'haver delinquit en campanya?

Agraeix molt al president del Consell que li contestés a aquestes quatre preguntes.

El senyor **Sánchez Guerra** fa remarcar el perillós que resultaria contestar a les preguntes. En quant a si el Consell Suprem pot processar al general en cap i en funcions, creu, segons el seu criteri, que sí.

El **general Berenguer** entén que el processament no pot tenir lloc si la crítica no surt del Govern, amb el qual comparteix la responsabilitat.

El **president del Consell**: El Govern no comparteix amb ningú la responsabilitat.

El **general Berenguer** acaba dient que el temps dirà qui té la raó.

El senyor **Maestre (Tomàs)**, tracta dels greus esdeveniments d'aquests dies amb motiu de les manifestacions escolars, en les quals han estat víctimes molts joves i diu que la conducta de la força pública ha obeït sense dubte a ordres dictades per la Superioritat, i per això, interpretant el sentit públic, demana que ja que no ha dimitit, sigui relevat el director de Seguretat.

El **ministre de la Governació** tracta de justificar els esdeveniments d'avui a la Facultat de Medicina, dient que fou agredit un guàrdia pels estudiants, que els retens de policia foren col·locats després perquè se sabia que els estudiants volien assaltar una casa on hi havia armes, cosa que havia d'evitar-se.

Manifesta que s'han donat ordres a la força pública perquè no entrés als Centres d'ensenyament, i diu que la mort del ciclista fou motivada per un accident que res tenia que veure amb els estudiants, encara que s'aprofità per a augmentar l'excitació. Aquesta s'estengué i passaren els fets coneguts dels quals no són responsables els caps de la força pública.

El senyor **Maestre** rectifica dient que la força pública procedí amb gran violència, a causa de les ordres que havia rebut, havent-se de procedir contra els que les donaren.

Intervé el senyor **Carracido**: Com a Rector de la Universitat, va prohibir als estudiants que en aquell lloc se celebressin altres reunions que les dedicades a l'ensenyament. Va fer-se la petició per escrit i va cedir-se el local mitjançant la promesa de trametrer al Rector les conclusions votades.

A la porta de la Universitat va presentar-se un gran contingent de força pública, la presència de la qual té de qualificar d'inoportuna. Els ànims estan molt excitats i s'ha de procedir amb prudència, pel qual s'han d'exigir les responsabilitats necessàries.

El senyor **Ortega Morejón** s'ad hereix a ço exposat per En Carracido.

El **ministre de la Governació** rectifica, dient que en el fet d'avui, solament hi ha intervingut un guàrdia que no feia servei, afegint que entre els estudiants hi havia barreja d'altres elements.

També rectifica el senyor **Maestre**.

ORDRE DEL DIA

Es llegeix l'acta de la sessió anterior, i abans d'ésser aprovada, el senyor **Tormo** dedica un record als senadors morts darrerament, condolent-se que el president de la Cambra no hagués dedicat unes paraules a la memòria dels esmentats senadors. Per a tractar d'això, demana que se li guardi la paraula per a demà.

El **marquès de Laurencín** s'adhereix a les anteriors manifestacions.

El **President** diu que cap dels dos senadors que han intervingut pot guanyar-lo amb estimació i afecte al marquès de Cerralbo i a l'Amós Salvador.

Passa el Senat a reunir-se en seccions.

Represa la sessió, es dóna compte del resultat de la reunió de seccions, i s'aixeca.

La qüestió del Marroc

ATACS ALS PENYALS

El comunicat d'anit, diu:

A dos quarts de deu d'ahir l'enemic tirà contra Alhucemas, esent contestat pel foc d'ametralladores, tirant sobre els individus que hi havia a la platja recollint objectes que pel temporal d'aquests dies llença el mar del vaixell "Juan de Juanes" a la dita platja; i avui ho ha fet sobre el Penyal de Vélez, amb més escasa intensitat.

Comunica el comandant general de l'esquadra, que, obligat a abandonar el fondejador de Chafarinas, s'ha dirigit a Punta Mayorga, d'on pensa tornar aviat.

UN PROCES I UNA ABSTENCIO

Saragossa.—Continuà la vista de la causa per assassinat del periodista don Alfons Gutiérrez.

Fet el resum pel president de la sala, es va reunir el Jurat a deliberar, dictant acte seguit veredicte d'inculpabilitat.

En conseqüència, el tribunal de dret absolgué al processat Bonrrono, el qual fou posat en llibertat immediatament.

ESPANYA I LA CONFERENCIA DE LAUSANA

En el ministeri d'Estat han donat avui la següent nota:

"No és exacte que el Govern espanyol hagi sol·licitat fins ara prendre part a la Conferència de Lausana; l'únic que ha fet ha estat declarar que en els cas d'examinar-se la qüestió relativa a les capitulacions, entén que tractant-se d'assumptes que interessen a tots els països que gaudeixen de l'esmentat règim a Turquia, Espanya ha d'intervenir en la [illegible]."

L'agitació escolar a Madrid

Dotze estudiants ferits

Madrid. — En rebre els periodistes el ministre de la Governació, ha dit el que segueix:

—Avui hi ha poca cosa per dir. El que convindria és que la Premsa mirés d'apaivagar una mica els impetus dels estudiants. Aquest matí han fet una ximpleria. No tinc informes concrets, però, sembla, que han acorralat un guarda de seguretat i que aquest ha enfilat l'arma.

El degà de la Facultat de Medicina, doctor Recasens, s'ha portat molt bé, perquè sap que per la meva part no hi ha d'haver cap mena de tolerància amb els abusos i ell farà el que calgui perquè els joves es convencin que no tenen paper en aquest assumpte. ....

....

Més tard, referint-se a la feta dels estudiants d'aquest matí, ha dit que en aquest assumpte ja hi intervé el Parlament, que és el que ha de resoldre'l. El que resulta desagradable és que darrera d'aquestes alegries joveniles hi pugui haver una ma oculta. A vostès més que a ningú correspon calmar a aquests esperits inquiets.

Els periodistes al·ludiren la lectura del decret dissolent les Juntes militars i preguntaren al ministre:

—En el Govern hi haurà satisfacció interior?—El ministre contestà afirmativament.

Preguntat si tenia anunciada alguna interrogació sobre els fets del matí, ha dit que no en tenia cap, cosa que no té res de particular perquè els assumptes que més preocupen no són del seu ministeri.

—Així, doncs, la sessió de la tarda no tindrà importància?

—De vegades es presenta alló que no s'espera. El que puc dir-los és que no hi ha un programa que desperti l'expectació del d'ahir.

LES MANIFESTACIONS DELS ESTUDIANTS

Des de les primeres hores del matí s'han reunit a Sant Carles gran nombre d'estudiants, que comentaven molt excitats les violències comeses ahir per les autoritats.

Serien prop de dos quarts d'onze quan un tramvia dels de Puente de Vallecas que passava per davant de la Facultat varen veure que hi anava el guàrdia de seguretat número 865. La massa va prorrompre en crits de protesta contra el guàrdia, i aquest, en lloc de continuar en el cotxe, va baixar d'ell i desenvainant el sabre es dirigí amenaçador a la Facultat, començant a donar cops de sabre a dreta i esquerra.

Sorpresos els estudiants per aquesta actitud de violència es refugiaren al vestíbol de Sant Carles i fins allí va entrar el guàrdia sabre en mà.

Uns quants estudiants fugiren cap al carrer i el guàrdia els empaità a cops de sabre.

Els vianants, indignats davant de la salvatge agressió, feren causa comú amb els estudiants i aleshores el guàrdia es va treure la pistola "Browning" i començà a tirar al mateix temps que corria carrer Atocha amunt, parant-se de tant en tant per a tirar i tornant després a córrer va poder arribar a un quiosc de periòdics, on va parapetar-se, disparant a tot plaer des d'allí.

Uns quants estudiants enguiaren víctimes de l'agressió i aleshores el públic, indignat, plantà cara al guàrdia a cops de pedra.

Per fi aquest ha pogut arribar al carrer de Santa Isabel, on altres guàrdies han anat al seu àxiu, portant-lo a la Casa de Socors, per a curar-li una lleu ferida a la mà dreta, a conseqüència d'un cop de pedra.

Les víctimes de l'agressió són sis: Quatre estudiants de Medicina, un de l'Escola de Comerç i un xófer. Quatre dels ferits ho són de bala i dos de cops de sabre.

Els primers es diuen: Josep Lluís Artillo, de 23 anys, ferit a l'espatlla, greu; Frederic González, de 17 anys, ferit al peu; Joan Alvarez, ferit a la mà dreta i Manuel Bahamonde.

El xófer es diu: Tomàs Fernández i l'alumne de l'Escola de Comerç Francesc Alvaradejo, que té una ferida a la regió glútea, de pronòstic greu.

Quan més gran era l'efervescència entre els estudiants i demés testimonis presencials del fet arribà a Sant Carles el degà de la Facultat, senyor Recasens, el qual venia de conferenciar amb el ministre de la Governació.

La massa escolar aclamà al degà i aquest féu ús de la paraula, manifestant que estava profundament apenat per ço esdevingut.

Creia que tot havia acabat; però, desgraciadament, no ho ha [illegible] barbre agressió que els meus ulls han comprovat.

Després donà compte de l'estat dels ferits, dient que un d'ells era molt greu.

Qualsevol persona — afegí — en veure el nombre de ferits, creuria ho han estat per una descarga, quan solament ho foren per un barbre que s'ha volgut presentar com un valent; ci això no pot quedar així, costi el que costi.

Sé que el salvatge està ferit, però és poca cosa el que té.

Les armes que ha emprat han de servir per altra cosa que per assassinar.

Després explicà l'entrevista amb En Piniés, el qual l'hi ha dit que no es demanarien responsabilitats als estudiants ni per lo d'ahir i que no hi han detinguts. (Un estudiant diu que la policia el volgué detenir anit a casa seva, tenint de fugir per una porta amagada).

Jo crec en al paraula del ministre de la Governació — digué En Recasens — però si no la compleix, que se'n vagi. (Ovació.)

El degà llegeix una proposició del Claustre, que diu així:

"Units en un sentiment comú el Claustre i els alumnes, demanen al Govern la destitució d'En Millan de Priego. Mentrestant afegeix—soc partidari de tancar la Facultat per a evitar-nos la vergonya que sigui tancada pel Govern.

Davant la protesta dels estudiants per aquest acord, diu que el Claustre es reunirà a las set de la tarda per a prendre acords.

A continuació recomana a la massa escolar que es disolgui a l'acte per a evitar nous assassinats, puix afirma que ha vist sortit de Governació uns cents de agents que de segur van amb la mateixa intenció que el guàrdia.

Per ordre superior s'ha fet saber als guàrdies que els hi està terminant prohibit passar per la Facultat de Sant Carles. Per tal que aquesta ordre tingui eficàcia, s'ha posat a la porta d'Antoni Martín i a la porta d'Atocha una parella de seguretat vestits de paisà que tenen la consigna de no deixar passar per allí a cap company.

El guàrdia que feu els trets té el número 865.

Es diu Antoni Barrundo i pertany a la Comissaria de l'Hospital. Fugint va llançar-se pel carrer del Duc de Fernan Núñez, des d'on engegà un altre tret, la bala del qual quedà clavada a la portalada d'una casa del carrer d'Atocha.

Pel carrer de Fernan Núñez passà al de Santa Isabel on hi ha una Casa de Socors, en la que s'assistí d'una ferida contusa superficial a la mà esquerra, de pronòstic lleu. Després anà a la comissaria de l'Hospital, d'on fou traslladat a la del Congrés, en la qual s'han instruït les diligències, essent portat a la Direcció d'Ordre Públic.

CONCLUSIONS DELS ESTUDIANS DE MEDICINA

A la reunió celebrada aquesta tarda pels estudiants de Medicina foren aprovades per unanimitat les següents conclusions:

Indicar que aquesta vaga no prové dels fets anteriors esdevinguts amb Millan Astray i els estudiants, i sí dels fets barbres i "ranallescos" (textual) dels agents d'En Millan de Priego.

Segona: Trametre una nota a tots els periòdics rectificant les notícies inexactes.

Tercer: Demanar la dimissió d'En Millan i sumari pels fets ocorreguts aquest matí.

Quarta: No entrar a classe, però amb dret a reunir-se en ella, i Quinta: Persistir en aquesta actitud fins a aconseguir l'objecte que es persegueix.

REUNIO DE LA JUNTA NACIONAL DE DEFENSA DEL REGNE

Poca estona abans de l'hora anunciada ha arribat el Rei al ministeri de la Guerra, acompanyat del seu ajudant.

Assistiren a la reunió el President del Consell, ministre de la guerra, senyor Sánchez Guerra, els ex-presidents conte de Romanones, marquès d'Alhucemas, Sánchez Toca i Allendesalazar, el capità general marquès de Tenerife, el ministre de Marina, el Cap d'Estat Major Central de l'Exercit general Aizpuru, el de l'Armada general Anton, el segon Cap de l'Estat major Central, general Agar, que actuà de Secretari.

La reunió ha acabat a tres quarts d'una. No s'ha facilitat cap nota el que s'ha tractat en la reunió.

L'ESTAT DELS FERITS

Afortunadament els ferits in els esdeveniments del matí, millouren, inclós aquells que foren qualificats de greus.

Sense que aquest pronòstic hagi desaparegut, s'observa una llengera millora.

Aquesta nit seran traslladats a la sala d'externs i a la seva, on es quedaran diversos companys.

Demà es farà la radiografia a aquells que tenen bales al cos.

Els aldarulls de la Universitat

Els estudiants es comportaren ahir d'una faisó semblant a la dels darrers dies.

Alguns d'ells arrancaren adoquins i aquesta conducta fou reprovada per la majoria.

A darrera hora del matí i amb motiu dels comentaris que es feien sobre la mort de l'estudiant Antoni Morenas, víctima de la policia de Madrid durant les manifestacions d'abans d'ahir, la policia de servei pels volts de la Universitat, portada d'un zel excessiu, va impedir durant una llarga estona la sortida de l'edifici.

Els estudiants, per respondre a aquesta actitud, s'esbravaren cometent actes absolutament reprovables i perfectament injustificats, motivant amb llur comportament la suspensió de les classes.

Més tard, una colla d'uns dos cents s'ha adreçat cap al Govern civil per a protestar, segons sembla, de la mort de l'estudiant català a Madrid i de l'actitud de la policia i la seva presència innecessària davant la Universitat, essent disolta en passar pel carrer de Claris i en cada lloc on ha intentat refer-se.

A última hora es desmentí oficialment la mort de l'estudiant madrileny.

Secció Marítima

Vaixells entrats

Vapor espanyol "Manuel Espada", d'Atalant, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya W. Consignatari, Fàbregas i Garcias.

Vapor espanyol "Almazora", de Castelló, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya W. Consignatari, La Comercial Castellonenca.

Vela italià "Catalogna", de Porto Cavallo, amb carbó.

Vapor italià "Enlely", de Hamilton, amb coto. Amarrat moll del Morrot. Consignatari, Baixas.

Goleta espanyola "Lola Puigmal", de Rosas, en llast.

Vela italià "Tre Fratelli", de Spezzia, amb marbre.

Goleta espanyola "Comercio", amb càrrega general, cap a Sant Feliu.

Vapor americà "Jomar", de trànsit cap a València.

Vaixells sortits

Vapor anglès "Calderón", amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.

Vapor francès "Onet Iquen", amb trànsit, cap a Saint Louis.

Vapor espanyol "Balmes", amb càrrega general, cap a Buenos Aires i escales.

Vapor espanyol "Cataluña", amb càrrega general, cap a Fernando Poo.

Vela italià "Giuseppe Padre", en llast, cap a Algueri.

Vapor espanyol "Jaume d'Urgell", en llast, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Manuel Espadin", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Alhambra", amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor espanyol "Mallorca", amb càrrega general, cap a Palma.

COMUNICAT

Barcelona, 13 de novembre de 1922

Sr. Director Gerent de "La Previsión Nacional"
Ciutat

Molt Sr. meu: Havent-me estat pagat avui per aquesta Companyia l'import total dels gèneres que em foren robats al meu magatzem de material elèctric situat al carrer de la Princesa, número 18, el dia 7 del mes corrent, m'és plaent de felicitar-los a vostès tant per la ràpidesa en la tramitació del dit assumpte, com per la serietat que han demostrat per a solucionar-lo.

Quedant, doncs, sumament satisfet del procedir d'esta entitat envers aquesta casa, no puc menys d'expressar-los el meu agraïment i recomanar a les moves amistats els avantatges que representa l'assegurament de Robatori, quan en ocórrer el sinistre es procedeix en la forma que La Previsión Nacional ha procedit amb mi.

Autoritzant-los perquè de la present carta facin l'ús que creguin convenient, aprofito aquesta oportunitat per a reiterar-me de vostès atent i afectíssim

seu segur servidor
R. Brugnera

* * *

D. Joaquim Gonzàlez, que posseix un comerç de camiseria i gèneres de punt al carrer del Carme, número 59 i la Societat Anònima "Minerales y Productos Metalúrgicos", domiciliada al carrer d'Argüelles, número 355, han estat víctimes d'un robatori la matinada d'ahir.

Tots dos establiments estan assegurats per "La Previsión Nacional", empresa que cobreix el risc del robatori, infidelitat d'empleats, espoliació de sabradors i moll o tumulte popular.

LA SESSIO DE LA JUNTAMENT

A les 5'40 va obrir-se la sessió—que era ordinària i de segona convocatòria—sota la presidència de l'alcalde senyor marquès d'Alella i amb assistència de bon nombre de regidors.

El secretari va llegir l'acta de la darrera sessió, que fou aprovada, passant-se tot seguit al

Despatx oficial

Entre els diferents oficis que figuraven a l'ordre del dia, hi havien els següents:

Ofici de l'Ajuntament de Huelva agraint el telegrama que li fou dirigita amb motiu de l'Assemblea de Procuradors celebrada a aquesta ciutat i per les atencions tingudes al representant d'aquell Col.legi, En Ricard Dominguez Moreno.

Altre ofici del Govern civil comunicant que amb data del 10 d'aquest mes es va dirigir al concessionari de la pedrera de la barriada del Coll, manant-li suspendre els treballs d'explotació en aquella pedrera per mitjà de substàncies explosives.

Dictamens damunt la taula

Són aprovats alguns dictamens que hi havia sobre la taula, quedant-ne d'altres pendents de discussió.

El Metropolità de Barcelona

L'arribar al dictamen que fa referència al permís demanat per la Companyia del Gran Metropolità, per a obrir la Rambla des de la Plaça de Catalunya fins al carrer de Sant Pau, el senyor Domènech demana que es facilitin als regidors tots els documents necessaris per a poder estudiar l'assumpte i poder discutir-lo un altre dia, amb ple coneixement de causa.

El senyor Santamaria fa idèntiques manifestacions i demana que s'ajorni la discussió.

El senyor Maynés després d'intervenir diferents vegades per a contestar al senyor Santamaria, diu que no té inconvenient en què sigui ajornada la discussió fins a la sessió vinenta, però que no sigui per més temps, puix ja fa dos mesos que està entretinguda damunt la taula.

Despatx ordinari

Són aprovats tot seguit una gran quantitat de dictamens que hi havia a l'ordre del dia, la majoria dels quals feien referència a assumptes de tràmit.

El Pressupost extraordinari

Un dels dictamens que figurava sobre la taula, la discussió del qual fou ajornada fins després del despatx ordinari, era el que feia referència al Pressupost extraordinari i que diu així:

Primer: Que s'aprovi la relació de despeses del Pressupost extraordinari format d'acord amb la Reial ordre de 27 de juny de 1922, i que importa 14.438.106'36 pessetes; Segon: Que s'aprovi la relació d'ingressos del Pressupost extraordinari format amb càrrec als fons generals del Pressupost esmentat; Tercer: Que sigui anul.lada la consignació d'un milió de pessetes per a "Obres en els edificis de Museus" consignat en l'article tercer, partida sèptima del capítol 10, del Pressupost extraordinari de 1920-21; Quart: La relació de despeses i ingressos serà exposada al públic per espai de quinze dies hàbils, així com els altres acords relacionats amb el Pressupost extraordinari; Quint: Una vegada hagi transcorregut el termini d'exposició al públic, l'Alcaldia sometrà al Pressupost extraordinari a la sanció de la Junta Municipal de Vocals Associats i es donarà la tramitació prevista en la llegislació vigent.

El senyor Maynés defensa al dictamen en un extens discurs, afirmant la necessitat que sigui aprovat perquè no quedin desateses obres importants i millores que s'han de realitzar en diferents districtes.

El baró de Viver fa saber que votarà en contra per no disposar dels necessaris elements de judici.

El senyor Rocha declara que ell no vol emetre opinió sobre aquest assumpte, perquè tot seguit es reunirà la Comissió de Pressupostos per a estudiar algunes esmenes que s'han presentat.

Amb tal motiu i després d'algunes paraules del senyor Maynés, la presidència suspèn la sessió per deu minuts.

Es reprèn la sessió

Al cap de tres quarts, entren novament al Saló l'alcalde i els regidors que s'havien reunit, reanudant-se tot seguit la sessió.

El senyor Vidal i Guardiola llegeix els capítols del Pressupost i les esmenes que s'han presentat, sometent-se una per una a l'aprovació del Consistori. Havent-se aprovat tots els capítols, s'aprova també la totalitat del dictamen de Pressupostos.

PROPOSICIONS

La qüestió de les sorres

Van presentar-se les següents proposicions:

Una dels senyors Sansalvador, Escoda, Matons i Marial perquè es faculti a l'alcaldia amb el fi de què amb els regidors i tècnics que es designin i amb la urgència possible es practiquin les gestions necessàries prop dels Poders públics per a solucionar radicalment el problema del proveïment de sorres a Barcelona, sense detriment dels projectes municipals que l'Ajuntament té aprovats en part i pendents de realització a la zona marítima-podria posar en perill alguns dels mateixos, recaptant per això la cooperació de la representació parlamentària de la ciutat.

Fou aprovada.

El problema de l'habitació

Altra proposició dels senyors Maynés, Massot, Santamaria, Esteve, Junyent i Quiros perquè l'Ajuntament, pel mitjà de l'Alcaldia es dirigeixi a l'Ajuntament sol.licitant que presenti a les Corts, amb urgència, un projecte de llei que incorpori al dret civil les normes que han de regular les relacions entre propietaris i estadants i en el que quedin esmenades les deficiències que la pràctica hagi demostrat que existeixen en el Reial decret de 21 de juny de 1920 i que mentre no es promulgui la nova llei a que fa referència aquesta petició es prorrogui el Reial decret esmentat, amb les manifestacions que aconsellí l'experiència en la seva aplicació.

El senyor Maynés fa algunes manifestacions referents a l'abast de la proposició.

El senyor Rocha opina que mentre l'Ajuntament no trobi una solució al problema creu molt oportú demanar al Govern que prorrogui el Reial decret a que fa referència la proposició.

El senyor Bordas diu que està conforme amb el sentit de la proposició i demana que es prenguin també mides restrictives contra els estadants dels pisos que cobren de llurs rellogats una suma molt superior al que paguen de pis, la qual cosa constitueix un veritable abús.

El senyor Maynés diu que el senyor Rocha ha interpretat malament l'abast de la proposició. L'Ajuntament té el dret de desallotjar els veïns però no ho fa—diu—en consideració a que hi ha gran escassesa d'habitació.

El senyor Bordas pregunta si hom pren en consideració les manifestacions que ell ha fet.

El senyor Massot dóna algunes explicacions i diu que, tal com consta en la proposició, es demana que mentre es prorroga l'esmentat Reial decret s'aprofitin i s'implantin a la nova llei aquelles modificacions que aconsellin els ensenyaments que durant aquest temps ha proporcionat la pràctica.

PREGUNTES, MOCIONS I PREGUNTES

Dues preguntes

El senyor Rocha, referint-se a dues notícies publicades en els diaris, pregunta al senyor Barbey si en anar a La Haia per a invitar al Govern holandès a l'exposició del moble i decorat d'interiors que ha de celebrar-se la vinent primavera va fer-ho pel mitjà de la representació diplomàtica d'Espanya [illegible] a ella.

El senyor Barbey li contesta que fou precisament amb una lletra de presentació del senyor marquès d'Alella que va adreçar-se a l'ambaixador d'Espanya a Holanda, que va ésser qui va introduir-lo prop del Govern holandès. Ja ven doncs—diu—que sempre prenc bona cura de complir fidelment les missions que se'm confien.

El senyor Rocha li agraeix la resposta i dirigeix una segona pregunta al senyor Matons, referent a una visita que aquest, amb el senyor Escoda i altres, van fer al districte X, queixant-s que intervinguin en assumptes que no són d'incumbència de llurs districtes.

Li contesta el senyor Matons dient que la pregunta del senyor Rocha demostra una extrema susceptibilitat, ja que per res ha intervingut en els assumptes del districte deu, sinó que la visita fou practicada per una senzilla curiositat, i això és tot.

Intervé el senyor Massot, donant algunes aclaracions i l'assumpte acaba donant-se per satisfet el senyor Rocha.

Una protesta

Va presentar-se una altra proposició signada pels senyors Plaja, Massot, Bremon, Guarro, Blajot i Tusell, perquè el Consistori declari haver vist amb disgust que el Govern hagi nomenat alcalde de R. O. de la ciutat de Vilafranca del Penedès i que l'anterior acord es comuniqui al president del Consell de Ministres i al de la Governació.

Fou aprovada amb una addició del senyor Carrasco perquè l'acord es comuniqui també al diputat a Corts per la circumscripció de Vilafranca del Penedès.

Debat polític

El senyor Rocha es dirigeix a l'alcalde dient que durant la seva absència de l'Alcaldia s'han aprovat diferents proposicions a les quals la presidència no va donar-hi el seu vot, creient que no podia estar conforme amb aquells acords per haver votat a favor dels mateixos no solament el senyor Carrasco — que al constituir-se el Consistori va protestar de les manifestacions espanyolistes del senyor alcalde — sinó també vint regidors més que pensen com aquell. Li pregunta, doncs, si la seva situació política segueix essent la mateixa d'aleshores o be si ha canviat en el sentit d'aproximació cap als nacionalistes.

El senyor alcalde li contesta manifestant que el senyor Rocha li mereix particular i políticament tota mena de consideracions i respectes. Recorda que en començar les tasques consistorials el senyor Rocha, en certa sessió, li va donar una petita lliçó—puix el senyor Rocha té més pràctica que ell en els assumptes consistorials—dient que no havia de sostenir diàlegs amb la presidència.

Contestant a la pregunta que m'ha fet he de manifestar-li que no em crec obligat a contestar-li. Malgrat això, li faig saber que he repassat els acords presos i en cap d'ells he trobat res que estigui en pugna amb els meus sentiments polítics ni com a autonomista ni com a monàrquic. Crec que això és tot el que he de contestar a les preguntes que m'ha dirigit.

La reconstrucció d'un poble francès

El senyor Massot dirigeix un prec a l'alcalde i als regidors que formen la Comissió especial nomenada per a la reconstrucció d'un poble francès dels devastats en la gran guerra, acord que va ésser pres l'any 1919, sense que s'hagi fet res encara. Demana que en un vinent pressupost es consigni una quantitat per a poder complir aquell compromís.

Els senyors Quirós i Domènec s'adhereixen a les manifestacions del senyor Massot.

Els preus de la carn

El senyor Olivella prega al senyor Plaja que en la sessió vinent li digui quelcom referent al desgavell de preus que regna en tota mena de carns i amb el bacallà.

El senyor Plaja li contesta breument dient que li contestarà a la pròxima sessió.

Sobre unes subhastes

El senyor Capdevila denuncia els suposats abusos que han comès en les subhastes d'obres del Municipi, que s'adjudiquen gairebé exclusivament a dues determinades empreses. Fa esment que mentre en una subhasta el tipus de la qual era 452.000 pessetes, es va adjudicar per 67.000 pessetes menys, o sigui amb un 17 per 100 de rebaixa i en una de 11.000.000 de pessetes tan sols van rebaixar-se 100 pessetes.

El senyor Tusell dóna explicacions i diu que en la subhasta d'onze milions hi van concórrer set o vuit contractistes i no un de sol com ha dit el senyor Capdevila.

El senyor Maynés, davant de les manifestacions del senyor Capdevila, demana l'opinió del senyor Rocha.

El senyor Rocha fa remarcar que en ús d'un perfecte dret i en caràcter particular, el senyor Capdevila ha exposat el que ell creia un abús. De moment—diu—he cregut que tenia raó, però havent manifestat el senyor Tusell que en la subhasta de referència hi havia vuit concurrents, he de creure que es tracta com sempre d'una confabulació de contractistes.

El senyor Maynés diu que desitjava saber si el dit pel senyor Capdevila era criteri personal o de la minoria radical. Fa remarcar que es presentaren set o vuit plecs de proposicions, fent tots els concurrents el dipósit assenyalat de 600.000 pessetes.

El que va passar és senzillament el que passa a totes les subhastes dels Ajuntaments i a les de l'Estat, o sigui que fan un acord els contractistes i obtenen el que volen.

Fa remarcar—contra el que afirmà el senyor Capdevila—que a la subhasta hi concorregueren diferents contractistes i per tant queda demostrat que els procediments adoptats per l'Ajuntament són fins ara els més pràctics. Malgrat d'això, si es pogués demostrar el contrari ho modificaríem.

Rectifica el senyor Santamaria, dient que no ha parlat en nom de la seva minoria, sinó en nom propi.

Rectifica novament el senyor Capdevila, donant lloc a interrupcions i incidents cómics i després d'una intervenció del senyor Palau s'aixeca la sessió a dos quarts de deu del vespre.

Notes informatives

Mocions a la Comissió de Foment

La Comissió de Foment ha acordat que es citi als senyors Castillo, Fontanals i Grusel per a practicar les proves d'un producte estranger impermeable que han sofert a l'Ajuntament contra les humitats i filtracions d'aigua i contra les rates i tota classe d'insecte.

Davant la pròpia Comissió han estat formulades les següents mocions:

Dels senyors Matons i Degollada, perquè es destinin 2.000 pessetes a l'arranjament dels empedrats dels carrers de Conreria i Miquel Boera.

Del senyor Matons, perquè es procedeixi a augmentar la llum en la barriada de la part alta del Tibidabo que ha estat agregada a Barcelona, i que es destinin 2.000 pessetes a l'explanació i urbanització del carrer número 16 de la urbanització Jorba.

Del senyor Nonell, perquè es formuli el projecte i pressupost relatiu a l'ornamentació definitiva del viaducte de Valcarca.

Del senyor Domènech, perquè es procedeixi a l'obertura de la Travessera des de la Diagonal al carrer de Port Bou, portant-se a cap els expedients d'expropiacions que siguin necessaris i es formuli el pressupost i plec de condicions per a l'explanació i afermat i col.locació de voreres.

Dels senyors Degollada i Nonell, perquè es destinin 2.000 pessetes a l'arranjament del carrer de Gelabert del Coroll entre el de Gerard Piera i la carretera de Sarrià.

Dels senyors Cararach i Iglesias, perquè es destinin 2.000 pessetes a l'arranjament de l'afermat del carrer de la Murtra, i perquè es destinin 2.000 pessetes a la col.locació de voreres i rigoles al carrer d'Amilcar entre el de Vilapiscina i Passeig de Maragall.

Dels senyors Santamaria, Massot i Escolà, perquè es destinin 2.000 pessetes a l'adquisició de rigoles i voreres destinades al carrer del Telèfon i altres 2.000 a l'adquisició de grava per a l'afermat de la Rambla de Volart i el carrer de Villar.

Del senyor Llavés, perquè es procedeixi a la col.locació de voreres al carrer de Porvenir entre el de Guinardó i Passatge Aloy.

Del senyor Roure, perquè es procedeixi a l'aparjament dels carrers de l'Olm i Sant Bertran i que es destinin 2.000 pessetes per a l'arranjament de l'empedrat del carrer d'En Robador.

Els auto-taxis de tarifa reduïda

L'Alcaldia ha autoritzat l'entrada en servei des del present mes, dels automòbils de petit cilindre fins a 13 decilitres.

Els dits carruatges treballaran segons la següent tarifa:

Primers 600 metres, 0'70 pessetes; cada 166 metres següents, 0'10 pessetes.

Parades: primers vuit minuts de servei, 0'60 pessetes; cada dos minuts successius, 0'10 pessetes. Cas de no funcionar el taximetre, tant en marxa com en parada, es pagarà 1'75 pessetes per 15 minuts.

Retorns: Quan es deixi el carruatge dintre de la segona zona assenyalada als cotxes de plaça o més enllà del Passeig Nacional de la Barceloneta, 1 pesseta si el taximetre marca menys de 5 pessetes, i 1'50 si marca més.

Preu fix d'anada i tornada sense suplement de retorn: Hipódrom, un o dos seients, 8 pessetes; per cada seient suplementari, 1 pesseta.

Places de toros: un o dos seients, 3 pessetes, per cada seient suplementari, 0'50 pessetes.

Camps de futbol situats en la primera zona: un o dos seients, 3 pesetes per cada seient suplementari, 0'50 pessetes.

Camp de l'Europa, un o dos seients, 4 pessetes, per cada seient suplementari, 0'50 pessetes.

Camp del Barcelona (Les Corts) un o dos seients, 5 pessetes, per cada seient suplementari, 0'50 pessetes.

Stadium i festes al Parch de Montjuich: un o dos seients, 5 pessetes, per cada seient suplementari, 0'50 pessetes.

Es situaran als punts de parada i amb el nombre de carruatges que s'indiquen:

Aragó, entre Claris i Llúria (Baixador), 4 carruatges; Aribau-Argüelles, 3; Córcega, Diagonal-Passeig de Gràcia, 6; Corts Catalanes-Girona, 4; Girona-Alt-Bey, R. S. Pere i Auzias-March, 4; Passeig de Gràcia esquerra Consell de Cent; 4; Passeig de Gràcia esquerra Corts, davant del palau M. Marianao), 10; Palau de Justícia-Almogavars, 2; Plaça d'Espanya, 5; Plaça Universitat-Delegació d'Hisenda, 10; Plaça Urquinaona entre Claris i Ronda, 10; Plaça 1 de Novembre, 3; Plaça del Pi, 3; Plaça de Catalunya davant del quiosc de periòdics i en direcció al water-closet, 2; Rambla de Catalunya-Consell de Cent cantonada, 4; Rambla Catalunya-Roselló cantonada, 3; Rambla Santa Mónica davant l'església, 6; R. S. Pau davant l'Escola Pia, 4; R. Universitat cantonada Rambla Catalunya, 8; Urgell part alta del carrer de Corts, 2; Marquès del Duero davant del café Apolo, 10.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Al darrer Consell directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, a proposta de la Comissió Tècnica, es prengueren els següents acords: Concedir augment de subvenció al senyor Rafel Ramis, de Figueres, així com un lot de llibres per a la biblioteca escolar, i al mestre de Sant Esteve de Bas, En Bernat Brugué, un altre lot de llibres també per a la biblioteca. La mateixa Comissió Tècnica comunica que ha encarregat al seu membre senyor Parunella la redacció d'una ponència sobre la manera d'articular un concurs de Geografia de Catalunya amb el Concurs Nacional d'Història de Catalunya.

La comissió de Foment posà en coneixement del Consell directiu l'organització d'un cicle de conferències d'Història de Catalunya a Arenys de Mar, a càrrec dels senyors Pau Romeva, Tomàs Roig i Llop i Tomàs Iduarte; un curset de Geografia de Catalunya en el Patronat de Cultura de Canet de Mar, a càrrec d'En Tomàs Iduarte i cooperar a diverses actes celebrats a Ripoll i Vendrell i concedir a les Comissions delegades que durant l'any hagin actuat més un diploma especial; quedà en estudi un acord presentat per dita comissió sobre l'establiment d'una quota voluntària per a Colònies Escolars i en passà un altre a la comissió Editorial sobre la publicació d'un Calendari de propaganda.

GOVERN CIVIL

La Junta d'Espectacles

Ahir matí es reuní la Junta d'Espectacles, presidida pel governador. S'acordà subjectar a llei tots els locals d'espectacles, àdhuc els de societats, que obrin guixeta per al públic.

Darrera hora DE BARCELONA

Ateneu Enciclopèdic Popular

EN MEMÒRIA D'EN POMPEU GENER

En el segon aniversari de la mort d'En Pompeu Gener, la Secció d'Estudis Polítics i Socials de l'Ateneu Enciclopèdic Popular celebrà ahir, dimecres, una sessió necrològica en honor de l'il.lustre escriptor.

Presidí l'acte el president de dita Secció, senyor Navarro i Castabellu, exposant la motivació de l'acte i la seva significació davant de l'oblid de l'escriptor català.

El senyor Bosc, de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, gran amic i albacea testamentari que fou d'En Pompeu Gener, encarregat per ell mateix de la col.lecció i arxiu de les seves obres, posà de relleu la vàlua de sa prodigiosa producció, condemnant la injustícia dels seus contemporanis.

Parlaren En Pujolà i Vallés i N'Alfons Maseras, els quals en unes paraules improvisades comentaren el mèrit literari d'En Peius.

Finalment, En Cristòfol de Domènec féu un estudi profund i erudit de la filosofia de l'autor de "La Mort i el Diable", la qual obra no sols creu que segueix essent interessant, sinó que la judica cada dia més actual, ara que imperen més que mai precisament aquells vicis que En Gener més condemnava.

El president demana als assistents, abans d'acabar, que concórrin el diumenge prop-vinent a l'acte de portar flors i corones a la tomba de l'eminent escriptor.

ELS EMPLEATS DELS AGENTS DE DUANES

Ahir, a migdia, s'entrevistà amb el governador una comissió de l'Associació d'Empleats d'Agents de Duanes, demanant-li permís per a celebrar aquesta nit passada, una reunió al seu local social, carrer Ample, 11, per a tractar del Reial decret del senyor Bergamín que col.legia als agents de duana. El general Aranda ha concedit el permís per a la celebració de la reunió.

A les deu de la nit tingué lloc prenent l'acord de no realitzar cap resolució fins que la junta hagi llegit demà a la "Gaceta" l'articulat del dit Reial decret. Una vegada conegut, obraran en conseqüència, comunicant els socis per mitjà d'una nova reunió els acords que prendran.

Sembla que volien anar a una vaga de vint-i-quatre hores en senyal de protesta pel perjudici que els és el contingent.

Els Espectacles

Principal Palace Plaça del Teatre, 2 i 4 Telèfons, 5125 i 4736 A

AVUI, DIJOUS, LA REVISTA DE GRANDIOS EXIT

CRI-CRI

15 magnífiques decoracions noves
600 artistes vestits de la Casa MAX WELDY, de París
100 artistes espanyoles i estrangeres

Butaques a 13, 8 i 6 pessetes, inclosos els timbres

CADA DIA, A LES DEU, CRI-CRI
Dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les 4 de la tarda
CRI-CRI

TEATRES

Gran Teatre del Liceo

Avui, a tres quarts de nou, Primera de propietat i abonament. **Inauguració de la temporada** Primera dels célebres artistes russos Sadoven, Davydoff, Ritch, Ivanzoff, Kaidanoff, Alexandrovitz; Mestre Koussevitzky, amb la grandiosa ópera en quatre actes, **BORIS GODOUNOFF**, prenent-hi part el cos de ball de l'ex Teatre Imperial de Petrograd. Direcció escènica, Andoga Jouroff.

Dissabte, **LOUISE**, pels célebres artistes Gall, Berat, Belina, Dufranne; Mestre Padovani. — Dia 23, **AIDA**, pels eminents artistes Poli Randaccio, Hipólit Lázaro i els celebrats artistes Buades, Ghirardini, Menlik. Es despatxa a comptaduria.

Teatre Català Romea

Avui, dijous, tarda, especials per a infants:

EL PRINCEP BLANC

èxit creixent, presentació fastuosa. — Nit, Tertúlia Catalanista:

MATI DE FESTA

ELS RETRUCS DE L'AMOR

Demà, estrena de la comèdia romàntica en tres actes i set quadros, d'En Santiago Rusiñol i En Josep Burgas,

GRACIELLA

TIVOLI
Teatre Líric Català
Direcció: JOSEP BERGES

Avui, dijous, tarda, a preus populars:

DON JOAN DE SERRALLONGA

per En Sagi-Barba, Bugatto i Vendrell.

Nit,

Gran programa

Santa Espina

i

LES CARAMELLES

Gran Teatre Espanyol

PEP SANTPERE

ASSUMPCIO CASALS

Avui, dijous, 16 de novembre. Tarda, a les cinc: Escaient vermut popular. Entrada i butaca, UNA DONA. La magnífica obra La sereta. Nit, a les deu: REALES A DIEZ, LA BARA DE CARGOL. Demà, divendres, tarda, UNA DONA EN COMANDITA. Nit, ESTRENA-ESTRENA. TOTHOM... I NINGU PAGA (3 actes, Balliget Picafort). En estudi: A L'OMBRA DE MONTJUIC (3 actes, Joan Valmitjana).

Teatre Nou

Companyia d'opereta
VICTORIA FINEDO
LLUIS BALLESTER

Avui, dijous, 16, a dos quarts de cinc, i a tres quarts de deu, **El apuro de Pura, La alsaciana**, la qual obra serà dirigida per son autor, el mestre Guerrero, i **Que és gran Barcelona!** èxit de morós.

TEATRE NOVETATS

Circ Equestre

Gran companyia de Mr. Ventura Ganneu. Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc: Matinée infantil, i nit, a tres quarts de deu: Gran Moda, 2 extraordinàries funcions, i debut de 6 notables atracciones, 6. Debut de Mlle. Rose Thoa, que dóna voltes a cavall. Debut de Mlle. Petrebi senyoreta jockey Debut del Gran Gordon, original titiferista. Debut de Florences i Salka, enigmàtics cómics. Debut de Max Kidd, excèntric, i debut dels reis del foreig cómic

DIAZ CHARLOT, LLAPISSERA I EL SEU BOTONES

brous, 2, de l'acreditada marca de Ripamilan. Continuen els èxits de The Arqués, Mlle Madrigall, Mlle. Eqle Thea, La bella Schreiber, Les 14 Aegards Theilon, 14, i els divertits clowns Rico Alex i la seva troupe, i els Germans Albanes. Demà, nit, dissabte i diumenge, tarda i nit, grandioses funcions.

Teatre Còmic

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, gran matinée popular. Per primera vegada en tarda de dia de festa, el grandiós drama policíac en 4 actes La reina de los apaches; segon, l'entremés Un milagro de San Antonio. Butaca amb entrada, 1 pesseta; general, 0'40. Nit, a dos quarts de deu, programa selecte: Primer, el famós drama en tres actes La muerte civil; segon, el popular sainet català Qui compra meduixes! Divendres, per única vegada La portera de la fábrica.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

QUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES

Avui, dijous, tarda, moda popular:

MAGANITA DE SAN JUAN

i

LOS RAILITOS DEL TREN

Nit, a les deu:

EL SEXTO DE POLICHINELA

Demà, divendres, nit, reproducció de la comèdia en quatre actes, arreglo de N'Antoni Palomero,

EL AMOR VELA

ELDORADO

Companyia de sarsuela
Ortas - Leonis - Collego

Avui, dijous, tarda, a les cinc: La Magdalena te guia; la sarsuela en un acte i cinc quadros,

EL CUARTETO PONS

i la humorada satírica Abanicos y Panderetas. — Nit, a les deu, Ahí va esa mosca! La farsa sainetesca en 2 actes de Muñoz Seca i Pérez Fernández, música de Amadeu Vives

EL PARQUE DE SEVILLA

Pel·lícula com a próleg, pels malaiexos artistes que representen l'obra.

Divertits contes andalusos, per Casimir Ortas

Grandós èxit.

El dilluns, debut de DIONISIA LAHERA

CINEMES

Saló Catalunya

Notable sextet. Avui, dijous, 3 grans èxits, el millor programa de Barcelona. Sucedés cada dia més gran: Els tres mosqueters, segona jornada: Les joies de la reina, per Douglas Fairbanks. Esta colossal del Programa Ajúria Decil·lusió, per la gentil artista Enid Bennet, luxe i riquesa inponderables. Campionat de futbol de Catalunya, entre el Barcelona i l'Espanyol. Estrena: El camí dret, cómica. Diumenge, nit, tercera i última jornada: Els tres mosquetaires, per Douglas Fairbanks. Aviat, la más gran pel·lícula: Joana d'Arc.

Teatres Triomf i Marina
I CINEMA NOU

Avui, El noi; L'ídol de París; Seguint la broma; Lícit engany; L'orfeneta, tercer.

KURSAAL

Aristocràtic saló
Palau de la Cinematografia

Avui, dijous, gran esdeveniment. Estrena de la magnífica pel·lícula espanyola

LA REINA MORA

adaptació cinematogràfica de la famosa sarsuela d'igual nom, amb títols dels eminents autors germans Quintero i adaptacions musicals de l'insigne mestre Serrano. El más gran èxit registrat a Madrid. Altres preciosos cintes

PARISETTE

(exclusiva), tercer capítol, titulat Les recorques i L'ídol de París, creació de Miss Du Pont.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dijous, tarda i nit: Colossals programes: El que no plora no mama; Una vida, tercer tom de El rei de l'argent; Caminet perillós, per Franck Mayo. Estrena de la grandiosa creació d'En Charlot, El noi.

Palace Cine

GRAN SALO DE MODA
Aristocràtiques sessions artístiques
Programes extraordinaris

Avui, dijous, tarda i nit, El que no plora no mama; Camí dret; Caminet perillós, per Franck Mayo; Esposa capritxosa, de gran presentació i Partit de futbol BARCELONA - ESPAÑOL. — Aviat, grans estrenes.

Monumental i Walkyria

Avui, dijous, estrenes: L'orfeneta, segon i tercer episodis; El noi, l'obra cim d'En Charlot; "Stella Lucente"; Suprema noblesa, per William S. Hart; Actualitats Gaumont. — Diumenge, nit, L'orfeneta, quart i quint; Testament curiós, per Vivian Martin.

Diana-Argentina-Excelsior

Avui, tercer de El rei de l'argent; L'esposa mártir, Llustre perillosa; Charlot, pápa; El que no plora, no mama.

CONCERTS

Associació Íntima Concerts

Maragda, 27-29. Orfeó Gracienc

Diumenge, 19 novembre, a les cinc de la tarda. Reaparició de les eminents artistes Vera Janacópulos, cantatriu, i L. Schlepianoff, pianista. Exclusivament per als socis.

SALA ÆOLIAN

FILL DE PAUL IZABAL

35, Passeig de Gràcia, 35

Demà, divendres, 17 de novembre, a dos quarts de sis (494 audiciones), amb la cooperació del notable violoncel·lista

JAUME TORRENS

i el pianista Modest Serra, que interpretaran obres de Saint-Saens, Haydn, de Fesci, Lamote de Grignon, Boellmann, Molas i Popper. El concert començarà amb audicions d'obres de Florio, Hollins i Widor, en el Gran Orgue Aeolian.

Invitacions, com de costum. — Direcció artística: F. Longàs.

RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE a casa BONTEMPS. Restaurant especial. Peix, Ostres i Mariscos. Quintana, 7.

ESPORTS

Frontó Principal Palace

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, dos interessants partits. Nit, a un quart d'onze, grandiosos partits a cistell: Vermells, Castillo i Echazo; blaus, Olascoaga i Palau.

MUSIC-HALLS

LA BUENA SOMBRA

Ginjol, 3.—Cabaret continu de les set a dos quarts de deu i de les dotze a les quatre de la matinada.

DIVERSOS

Esquerra Bar

Gran Restaurant
Coberts a la carta
Servei especial per a banquets, casaments, bateigs, etc.
Coberts econòmics a 3'50
Vetllades musicals totes les nits
ARIBAU, 21. TELEFON 4070 A.

El Universo

MOBLES
MOBLES
MOBLES
Preus de liquidació
Ponent, 3 bis, B

Afeccions Cròniques

Per rebels que siguin, es curen amb seguretat per l'electroteràpia.

Exits constants, en curacions que per la prompta i radical acció dels aparells "ELEKTRA" deixen meravellats àdhuc als metges experimentats, són paraules textuals de l'insigne Doctor "W. Erb".

Seria abandó insensat no aprofitar els grandiosos descobriments en Electroteràpia, diatermia, ozonoteràpia, etc., que garanteixen curacions completes àdhuc en casos desesperats; l'eficàcia dels quals ha convençut als metges i als malalts més escèptics.

L'electricitat, la més poderosa font de vida, quin camp ens obre la tècnica moderna, obedient al servei de la ciència, traspassa per moments tota limitació de les més atrevides exigències mèdiques, per llur importància transcendental en la teràpèutica.

El tractament és indolo, inofensiu, cómode i tan senzill que tothom pot manejar fàcilment els aparells del Doctor "Stein".

Demaneu el "Manual Pràctic d'Electroteràpia", pessetes 3, sense franqueig, a la Primera i més antiga casa "Especialitats Electro-mèdiques d'Espanya. Consultes gratis. Dirigiu-vos al Consultori Mèdic Otto Streitberger. Central: carrer Berlín, 19, Barcelona, S. G.

Faiança Català

Bronzes : Marbres : Esmalts : Serveis de cristall : Vaixell : Bomboneres : Taules per a thé ceràmiques i vidres de tots els paisos

615, Gran-Via
Telèf. 1884 A

Barcelona

PIANOS

DE CUERDAS CRUZADAS
CON MARCO DE HIERRO
Sublime marca
R. MARISTANY
Casa fundada en 1870
AL CONTADO
PLAZOS Y ALQUILER
18, Plaza Cataluña, 18

JAQUECAS
NEURALGIAS
REUMATISMOS
INFLUENZAS

RHODINE

Adoptada por el cuerpo Medical de FRANCIA
Tubos de 20 Comprimidos de 50 Centigramos.

Fàbrica de Panyeria
de VALENTI SOLER

Immens assortit en gèneres per a vestits i abrics de senyora i senyor. Venda de retalls els dijous i dissabtes. Avinyó, 7, entresol (cantonada Fernando).

Robes

sense fiador a deu rals setmanals. Ifad, Plaça Bon Sucés, 2, quinze de brodats.

Moto

completament nova, per 650 pessetes. Visible Moto Club. Consell 2011

Disposo

de petit capital per a negoci en marxa. Escriure LA PUBLICITAT núm. 5014.

Moto

completament nova, venc per 1,250 pessetes. Escriure a PUBLICITAT 5,019.

Tres germans

desitgen casa particular família catalana per a tot estar. Escriure LA PUBLICITAT, número 5,010.

Es la reina de les algues de taula
La de la Vall de Sant Daniel
Dipositari: JOSEP PAGANS, Ponent, 23

RAY
½ Watt
De 25 fins a 3000 bugies
Rda de las Flors, 16.

ROCALLA

Per a teulades

Materials armats amb amiant exclusivament

Planxa ondulada de 120 X 75 cm. Ptes. 7'50 m.²

Plaques de 40 X 40 cm. Ptes. 5'50 m.

Josep Esteva i Cia.

PORTAL DE L'ANGEL, 1 i 3, pral. :: Telèf. 3344-A
FABRICA A SARRIA BARCELONA

Fàbrica de Panyeria
J. MIR VIVES, S. A.

Magatzem i despatx: Ronda Sant Pere, 15 BARCELONA Telèfon 1809 A

Rebudes totes les novetats per a la temporada d'hivern
Es la casa més ben assortida en Mantons, Xerlots, Estams Australia, Gaberdines, Bellardines, Xasters, Gabanys, i altres gèneres per a abrigs
Grans fantasies-Articles blaus i negres-Grans novetats Pantalonería-Camuses i gèneres per a vestits jaqueta
Recomanem bons sastres i conòmics : Tots els dilluns i divendres, venda de retalls
Comprant els gèneres en aquesta casa vestireu amb gust i economia :: Vendes al major i detall

GRANS MAGATZEMS

EL AGUILA

P. Reial, 13 -- BARCELONA -- Tel. 2014 A.

SUCURSALS: Madrid, Alacant, Almeria, Bilbao, Cádiz, Cartagena, Gijón, Granada, Màlaga, Palma de Mallorca, Santander, Sevilla, València, Valladolid, Saragossa

Robes confeccionades per a senyor, senyora, nen i nena

Abrics de camussa, satina, etc., en negre, blau i color, guarniments bordats, de Ptes. **105** a **140**

Abrics de gabardina anglesa, impermeabilitzada en negre, blau i color de Ptes. **70** a **165**

Vestits de crepé de llana, estam, etc., en blau i color, per a nenes de 4 a 8 anys, de Ptes. **30** a **40**

Abrics vellut, de llana, gabardina, etc., en blau i color, per a nenes de 4 a 12 anys, de Ptes. **30** a **50**

Vestits de sarja anglesa, popelin, etc., en blau i color, guarnit amb pespunts de seda, per a nenes de 4 a 9 anys, de Ptes. **33** a **42**

Guardapols de dril, satí, etc., colors de moda, de Ptes. **23** a **50**

Capes de gabardina, panyet, etc., en diferent colors, de Ptes. **85** a **125**

PREU FIX

Paletots de punt, en llana i seda, en negre, blau i colors, de Ptes. **20** a **130**

Abrics de xeviot, gabardina, retina, etcètera, en negre, blau i color, de Ptes. **50** a **75**

Vestits sastre, de sarja anglesa, satí, estam, etc., jaqueta folrada de seda, en negre, blau marí i colors moda, de Ptes. **115** a **150**

Pelleteria, Camiseria, Gèneres de punt, Corbateria, Guanteria, Capelleria, Sabateria, Paraigües, Bastons i articles de Viatge

Demaneu el catàleg general

Vendes al comptat

Abrics de camussa, gabardina, etc., en negre, blau i color, de Ptes. **70** a **100**

Guardapols de dril, crua, gris, etc. de Ptes. **25** a **40**

Vestits sastre, de sarja anglesa, xeviot, etc., guarnit amb plecs, jaqueta folrada de seda, en negre, blau i color, le Ptes. **130** a **165**

GANGA

SIMON I C.ª

GRAN FABRICA DE CALÇATS

Saldem molt barat existències de calçat AL DETALL procedent dels nostres mostruaris que renovem continuament i calçats amb petits defectes de fabricació

Calçats per a Senyora des de 3'50 pessetes
" " Senyor " 13'00 "
" cabreta primera " 8'00 "

Carrer LLULL, 21, darrera el Parc

Dr. BOADA Mals de la pell. Vies urinàries. Raig X. Corts Catalanes, 642, de 2 a 4. Clínica de Sant Pau, 44 de 7 a 10

SOCIETE GENERALE
de Banque pour l'Etranger et les Colonies

Sucursal de Barcelona
Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa
CAIXES DE LLOGUER

JOIES VILANOVA

Unió, 6

GRAN MAGATZEM DE

MOBLES

DORMITORIS MENJADORS

Preus baratissims

J. LOPEZ

44, Carme, 44 (En front a l'Hospital)

COSTIPATS, TOS, CATARROS, ASMA, BRONQUITIS, RONQUERA, etc.

PASTILLAS MORELLÓ

OBREN PER INHALACIÓ
Antisèptica i Balsàmica de l'Eucaliptus Saba de Pi i Bàlsam de Tolú, en dissolució a la baca. El seu ús pot ésser llimitat.

URALITA PER A COBERTES I PER A RECOBRIMENS
Xapa ondulada CANALETA

TAMANYS: 114 × 185 cm. i 75 × 120 cm. :-: PLAQUES de 40 × 40 cm. planes :-: XAPES "B" per a recobriments; tamanys: 120 × 120 cm., 120 × 190 cm. i 120 × 250 cm. URALITA, S. A. Madrid-València-Sevilla-Lloyd - Salamanca :-: DIPOSITS a totes les ciutats importants d'Espanya

CASA CENTRAL: Barcelona, Plaça A. López, 15 — Telèfon, A. 1644 i A. 848. Barcelona

ANGLO-SOUTH AMERICAN BANK, LTD.

CASA CENTRAL : LONDRES -·- CAPITAL I RESERVES: Més de Lliures esterlines 13.000.000

Sucursals: Barcelona, Plaça de Catalunya, 9, Madrid, Bilbao, Vigo, Sevilla, València, Paris, Nova York (agencia), Bradford i Mancheste

24 Sucursals a l'Argentina, Xile, Perú, Mèxic i Uruguai

CAIXES DE LLOGUER